

บทนำ

โคเนื้อ เป็นสัตว์ที่มีความหลากหลายในเรื่องของสายพันธุ์ จากข้อมูลแหล่งพันธุกรรมโคเนื้อจะแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่ม คือโคเมืองร้อน หรือโคอินเดีย (Bos Indicus) โคกลุ่มนี้ เป็นโคที่มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนในประเทศไทยสามารถนำมาเลี้ยง และปรับตัวอยู่ได้ในสภาพของโคพันธุ์แท้ได้เลย ลักษณะเด่นคือเป็นโคที่มีเหนียงหย่อนยาน มีตระหนกเห็นได้ชัดเจน ผิวหนังมีความยืดหยุ่นได้ดี หรือขยับผิวหนังได้ ตัวอย่างได้แก่ โคบราห์มัน โคซาฮิวาล โคเรตซินดี และโคพื้นเมืองไทย ส่วนโคอีกกลุ่มหนึ่ง คือโคยุโรป หรือโคเมืองหนาว (Bos Taurus) โคกลุ่มนี้เป็นโคที่มีขนาด และน้ำหนักปานกลางถึงใหญ่ มีการเจริญเติบโตดี คุณภาพของเนื้อดี มีไขมันแทรกในเนื้อสูง อยู่ได้ดีในสภาพที่มีอากาศหนาว ไม่ทนต่อสภาพอากาศร้อนของประเทศไทย ลักษณะที่เห็นเด่นชัดคือมีเหนียง สะดือ หรือลิ้นคัมไม่หย่อนยาน ตระหนกเล็ก หรือไม่ชัดเจน เป็นโคที่ไม่ทนต่ออากาศร้อน โรคแมลงเมืองร้อน ดังนั้นจึงจะเห็นโคกลุ่มนี้อยู่ในรูปของโคลูกผสม ที่ระดับสายเลือดโคเมืองหนาวอยู่ระหว่าง 50 ถึง 62.5 เปอร์เซ็นต์ หรืออาจจะเห็นเลือดสูงกว่าบ้าง แต่ก็จะมีปัญหาเรื่องการปรับตัวได้ไม่ดีนัก เช่น อาการหอบเมื่ออากาศร้อนเป็นต้น สายเลือดโคกลุ่มนี้ที่พบในประเทศไทย และได้รับความนิยมได้แก่ โคลูกผสมชาร์โลเลย์ โคลูกผสมแองกัส โคลูกผสมทาจิมะ หรือ วาจิวิ เป็นต้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันจะมีโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมซึ่งถือเป็นโคเนื้อพันธุ์สังเคราะห์ (Synthetic Breed) ที่มีการปรับปรุงพันธุ์ในต่างประเทศที่เข้ามา มีบทบาทในวงการโคเนื้อของประเทศไทยในปัจจุบัน เช่น โคพันธุ์แบรกกัส โคพันธุ์บีพัสเตอร์ เป็นต้น ดังนั้นในการจัดการประกวดโคเนื้อ จึงจำเป็นต้องมีความชัดเจนทั้งในส่วนของผู้จัดการประกวดว่าจะจัดการประกวดโคสายพันธุ์อะไร มีการประกวดในรุ่นใดบ้าง เพื่อจะได้จัดลำดับขั้นตอนการจัดการประกวดได้ถูกต้อง เกษตรกรที่ส่งโคเข้าประกวดก็จะได้มีความชัดเจน และกรรมการ หรือคณะกรรมการที่ตัดสินก็จะตัดสินได้ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้จัดการประกวดต่อไป

การจัดการประกวด และตัดสินโคเนื้อ มีความเกี่ยวข้องกับการคัดเลือก และการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ผู้เลี้ยงจะต้องให้ความสนใจ กระบวนการทั้งสองอย่างจะต้องมีการกระทำควบคู่กันไป โดยการคัดเลือกสัตว์เป็นการคัดเลือกเอาสัตว์ที่มีลักษณะที่ดี ตรงตามพันธุ์ บางลักษณะจะไม่สามารถวัดค่าได้ แต่ก็สามารถที่จะจำแนก หรือประเมินได้ด้วยการมองเห็น เป็นลักษณะเชิงคุณภาพ (qualitative trait) เช่น เรื่องของสี ความสวยงาม การยืน การเดิน เป็นต้น ส่วนลักษณะทางเศรษฐกิจอื่น ๆ เป็นลักษณะที่สามารถวัดค่าออกมาเป็นตัวเลขได้ เช่น น้ำหนักตัว การเจริญเติบโต ความสูง ความยาว เป็นต้น เป็นลักษณะเชิงปริมาณ (quantitative trait) ค่าเหล่านี้จะมีการกระจายแบบปกติ มีค่าสูง และต่ำแตกต่างกันไป สามารถจำแนก หรือเรียงลำดับความดีเด่นเพื่อการคัดเลือกได้ ค่าเหล่านี้จะเชื่อมโยงกับความสามารถทางพันธุกรรมของสัตว์ ทำให้เราสามารถคัดเลือกสัตว์ที่มีลักษณะตามต้องการเก็บไว้ในฝูงผสมพันธุ์ได้ การปรับปรุงพันธุ์จึงเป็นการเปิดโอกาสให้สัตว์ที่ถูกคัดเลือกไว้มีโอกาสในการผสมพันธุ์เพื่อผลิตลูกหลาน แล้วคาดหวังว่าลูกสัตว์ชุดใหม่ หรือรุ่นใหม่ที่ได้อาจจะมีพันธุกรรมที่ดีกว่าทั้งในด้านคุณภาพ และปริมาณ ซึ่งปกติความสามารถของพ่อ และแม่จะสามารถถ่ายทอดไปสู่ลูกได้อย่างละครึ่ง ดังนั้นโดยทางทฤษฎีแล้วลักษณะที่ถูกคัดเลือกในพ่อ และแม่จะสามารถถ่ายทอดพันธุกรรมไปสู่ลูกหลานได้ โคที่ชนะการประกวดจึงเป็นการคาดหมายว่าโคดังกล่าวมี

ลักษณะที่ดีที่ได้รับการถ่ายทอดพันธุกรรมมาจากพ่อ และแม่ และคาดว่าจะสามารถถ่ายทอดพันธุกรรมดังกล่าวไปสู่ลูกหลานได้ดีเช่นเดียวกัน

การประกวดตัดสินโคเนื้อ จึงเป็นการคัดเลือกสัตว์โดยมุ่งเน้นที่จะคัดเลือกสัตว์ทั้งลักษณะเชิงคุณภาพ และปริมาณ ทั้งที่สามารถวัดค่าได้ และวัดค่าไม่ได้ เพื่อจัดลำดับสัตว์ในภาพรวมที่มีความดีเด่นสูงสุด ไปหาต่ำสุดเพื่อการคัดเลือก โดยการประเมินได้ด้วยสายตาว่าสัตว์ตัวใดมีสมรรถภาพการผลิตที่ตรงตามความต้องการของนักปรับปรุงพันธุ์ หรือเจ้าของฟาร์มที่ต้องการให้มีการพัฒนาขึ้นไปในอนาคต ดังนั้น นักปรับปรุงพันธุ์ ซึ่งอาจหมายถึงกรรมการตัดสิน หรือเจ้าของฟาร์มจึงมีส่วนอย่างมากในการกำหนดทิศทาง (trend) ของการพัฒนาพันธุ์โคเนื้อให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น หรือด้อยลง เนื่องจากลักษณะหลายลักษณะจะมีความสัมพันธ์กับลักษณะทางเศรษฐกิจที่ใช้ในการคัดเลือก เช่นความกว้าง หรือความลึกของกล้ามเนื้อสะโพก มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการให้น้ำเนื้อแดง ความยาวลำตัวสัมพันธ์กับความยาวของเนื้อสัน ขนาดของลูกอ้วนจะมีความสัมพันธ์กับอายุเมื่อเป็นหนุ่มเป็นสาวเร็ว เป็นต้น ดังนั้นผู้ที่จะเป็นกรรมการตัดสินต้องมียอดความรู้ที่รอบด้าน มีประสบการณ์ที่มากพอจึงจะสามารถทำให้การพัฒนา และปรับปรุงพันธุ์ดีขึ้นเป็นลำดับ

กระบวนการจัดประกวด และตัดสินโคเนื้อ จะมีองค์ประกอบหลายส่วนตั้งแต่คณะกรรมการจัดประกวด สนามประกวด กรรมการตัดสิน และรูปแบบวิธีการในการจัดการทั้งก่อนการประกวด ระหว่างการประกวด และหลังการประกวด เพื่อให้การประกวดเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม สัตว์ที่ชนะการประกวด ได้รับการยอมรับถูกต้องตามหลักวิชาการ การบวนการจัดการประกวดจึงมีความสำคัญมากต่อการจัดประกวด ได้แก่การจัดแบ่งประเภทของสัตว์ที่จัดประกวด การจัดแบ่งรุ่นการประกวด รูปแบบของสนามประกวด ขั้นตอนวิธีการจัดประกวด การจัดทำของรางวัล และการเก็บสะสมคะแนน เป็นต้น กระบวนการเหล่านี้ ผู้จัดการประกวดสัตว์ในแต่ละสนามต้องมีความพร้อม เพื่อให้การจัดประกวดสามารถดำเนินไปได้ อย่างถูกต้อง และเป็นธรรม ส่วนกรรมการตัดสินจะเป็นเพียงขั้นตอนสุดท้ายในการจัดลำดับโคเนื้อที่ดีที่สุดในสนามเท่านั้น แต่หากการเตรียมการในการจัดประกวดไม่มีความพร้อม การจัดแบ่งรุ่นไม่เหมาะสม ลำดับการจัดประกวดไม่ชัดเจน ผลที่ได้ลำดับของโคที่ชนะการประกวดอาจเปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น ดังนั้นกระบวนการจัดการประกวดทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว จึงมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ที่ต้องให้ความสำคัญ ที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับจะต้องให้ความสนใจ

การประกวดโคเนื้อบราห์มันเทาและบราห์มันแดงในสนามประกวดแบบสากล

วัตถุประสงค์ในการจัดการประกวดและลักษณะโคเนื้อที่ดี

การจัดการประกวดโคเนื้อ เป็นกระบวนการในการคัดเลือกอย่างหนึ่งเพื่อใช้ในการคัดเลือกเอาสัตว์ที่มีลักษณะที่ดี ตรงตามพันธุ์ มีลักษณะดีเด่นในสนามประกวด สัตว์ที่ชนะการประกวด ถือว่าเป็นตัวที่มีความดีเด่นมากที่สุด หรือข้อด้อยน้อยที่สุดในสนาม มีลักษณะที่ตรงตามพันธุ์มากที่สุด ในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทย โคที่ชนะการประกวดจะมีการเก็บคะแนนสะสมเพื่อยืนยันความสามารถของสัตว์ตัวนั้น ๆ ว่าชนะมาแล้วกี่สนาม คะแนนสะสมเหล่านั้นก็จะถูกหมายเหตุในคู่มือ หรือประวัติของสัตว์นั้น ๆ สามารถเพิ่มมูลค่าของตัวสัตว์ หรือนำเชื้อได้ ดังนั้นการจัดประกวดโคเนื้อจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์สัตว์ในอนาคต มุมมองของกรรมการตัดสินจะเป็นแนวทางในการพัฒนาโคเนื้อในอนาคต และให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะโคเนื้อที่ดีกับเกษตรกร และผู้สนใจในสนามประกวด

2.1 วัตถุประสงค์ของการจัดประกวดโคเนื้อ

1. การจัดการประกวดเป็นการแสดง การสาธิต การนำเสนอเพื่อให้เห็นลักษณะภายนอกของสัตว์ที่ดีที่สัมพันธ์กับพันธุ์ เพศ และรุ่นที่จัดการประกวด และลักษณะทางเศรษฐกิจของสัตว์ ได้แก่ การลักษณะเจริญเติบโต การให้เนื้อ ความสมบูรณ์พันธุ์ ซึ่งเป็นลักษณะที่ต้องพิจารณาใช้ในการคัดเลือกสัตว์ไว้เป็นพ่อแม่พันธุ์ในอนาคต
2. การประกวดสัตว์เป็นการยกระดับการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ให้ได้รับการยอมรับกันในสมาชิกผู้เลี้ยงโคเนื้อ หรือกลุ่มคนที่มีความชอบเลี้ยงสัตว์เหมือน ๆ กัน เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสัตว์ที่ชนะการประกวด เป็นการวางรากฐานการปรับปรุงพันธุ์ในอนาคตว่าจะเดินไปในทิศทางใด จึงจะได้ผลผลิต และผลตอบแทนสูงขึ้น
3. การจัดการประกวดสัตว์เป็นการประชาสัมพันธ์ที่ดีให้กับเกษตรกร เป็นแหล่งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักเรียน นิสิต นักศึกษาให้รู้จักลักษณะโคเนื้อที่ดี ที่สมควรได้รับการคัดเลือกไว้เป็นพ่อ แม่พันธุ์ในการเลี้ยง และขยายพันธุ์ในอนาคต
4. การประกวดสัตว์เป็นวิธีการส่งเสริมให้มีการกระจายพันธุ์กรรมที่ดีของโคเนื้อ เพื่อการพัฒนาและยกระดับพันธุ์กรรมของสัตว์ในประเทศให้ดีขึ้นในอนาคต
5. การประกวดที่มีการเก็บข้อมูลที่ดี สามารถสร้างระบบการเก็บข้อมูล การนับคะแนนสะสมโคที่ชนะการประกวด เพื่อใช้ในการยืนยันถึงความสามารถของการถ่ายทอดพันธุ์กรรมของสัตว์ตัวนั้น เป็นการกระจายพันธุ์กรรมสัตว์พันธุ์ดีสู่ตลาด สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวสัตว์ เกิดประโยชน์กับเกษตรกร สมาคมผู้เลี้ยงได้
6. กฎ กติกา มารยาทการจัดการประกวดสามารถสร้าง และปรับปรุงได้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ความเป็นธรรมมากที่สุดกับสมาชิก หรือสมาคม

2.2 ลักษณะของโคเนื้อที่ดีในสนามประกวด

2.2.1 มีลักษณะที่ตรงตามพันธุ์ การจัดการประกวดโคเนื้อจะมีความหลากหลายในเรื่องของการจัดการประกวดแต่ละสนาม ผู้ที่จัดการประกวดจะต้องมีความชัดเจนในเรื่องของการจัดประกวดโคเนื้อแต่ละพันธุ์ เพื่อให้ผู้ที่ส่งโคเข้าประกวดแต่ละประเภทส่งได้ถูกต้อง ในทำนองเดียวกันกรรมการที่ตัดสินในสนามก็จะได้ยึดถือเอาเกณฑ์ลักษณะประจำพันธุ์ของโคแต่ละพันธุ์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินด้วย ดังนั้นในการจัดการประกวดจึงแบ่งออกเป็น การตัดสินที่เป็นโคพันธุ์แท้ และโคลูกผสม ความเข้มข้นในการพิจารณาพันธุ์แท้ และลูกผสมก็จะแตกต่างกัน ทั้งนี้ในการจัดการประกวดพันธุ์แท้ ส่วนใหญ่จะพบเห็นการประกวดทั้งโคเพศผู้ และโคเพศเมีย ส่วนการจัดการประกวดโคลูกผสมโดยทั่วไปไม่นิยมประกวดเพศผู้ เนื่องจากโคลูกผสมเพศผู้ส่วนใหญ่ไม่นิยมนำไปใช้เป็นพ่อพันธุ์คุมฝูง หรือรีดน้ำเชื้อ แต่หากมีการจัดการประกวดก็จะเน้นไปในการประกวดลักษณะการให้น้ำ หรือใช้เลี้ยงเป็นโคขุนเพื่อการผลิตเนื้อเป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์ในการตัดสินก็จะมองในด้านการให้น้ำเป็นหลักมากกว่าเรื่องความสามารถในการเป็นพ่อพันธุ์ที่ดี

โคบราห์มันเทา

โคบราห์มันแดง

โคพื้นเมือง

โคพันธุ์ตาก

โคพันธุ์กำแพงแสน

โคพันธุ์พิมลสเตอร์

โคลูกผสมแอ่งก๊ส

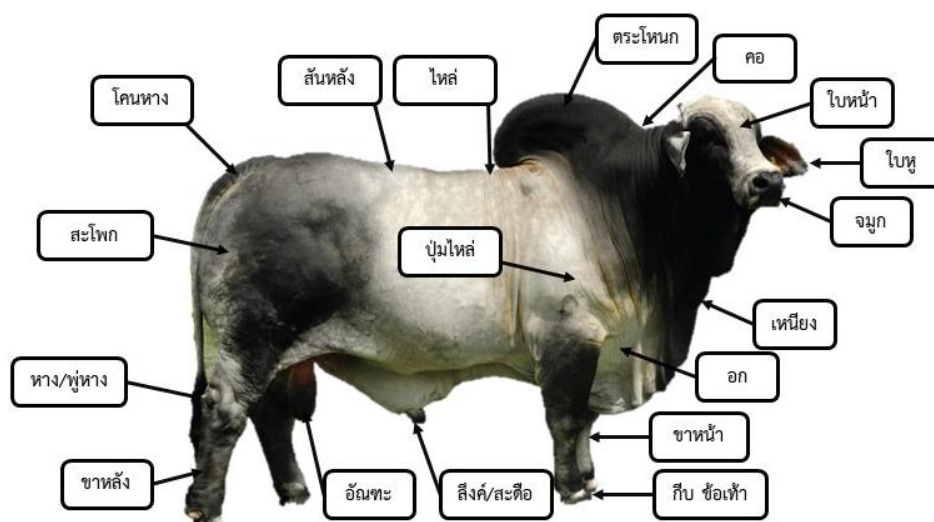
โคพันธุ์กบินทร์บุรี

โคลูกผสมบราห์มัน

2.2.2 ลักษณะแสดงออกถึงการเป็นโคเนื้อที่ดี เมื่อมองในภาพรวมจะต้องเป็นโคเนื้อที่มีขนาดรูปร่างสัมพันธ์กับอายุ มีรูปร่างหน้าตาที่บ่งบอกถึงความเป็นเพศผู้ หรือเพศเมียชัดเจน มีหน้าตาสดใส รูปร่างสมส่วน ลำตัวเมื่อมองจากด้านข้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แนวเส้นหลังตรง ขนานกับพื้นท้อง การยืน การก้าว

เดินเหมาะสม เวลาเดินรอยเท้าหลังเหยียบรอยเท้าหน้า มีขา ข้อเข่า ข้อเท้า และเล็บเท้าแข็งแรง หางยาวสมส่วน ตระโหนกไม่ล้ำไปด้านหน้าหรือด้านหลังเกินไป เป็นต้น

ลักษณะและส่วนต่าง ๆ ของร่างกายโคเนื้อ

2.2.3 ไม่มีลักษณะที่ผิดปกติหรือมีลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ลักษณะเหล่านี้มีอยู่หลากหลายที่ผู้เลี้ยงโคเนื้อไม่อาจพบเห็น ดังนั้นโคเนื้อตัวใดที่มีลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ก็ไม่สมควรส่งเข้าสนามประกวด แต่ก็อาจจะพบได้ในการประกวดโคที่เป็นโคลูกผสม ลักษณะไม่พึงประสงค์หลายลักษณะเชื่อว่าสามารถถ่ายทอดพันธุกรรมจากพ่อแม่ไปสู่ลูกหลานได้ หากพบลักษณะดังกล่าวกรรมการตัดสินก็จะพิจารณาไม่ให้ผ่านไปในรอบต่อไป โดยจะให้ความสำคัญลำดับรองไปจากลักษณะประจำพันธุ์ได้เลย ลักษณะเหล่านี้ได้แก่

- ไล่เลื้อน
- อ้นทะทองแดง (เพศผู้)
- อวัยวะเพศไม่สมบูรณ์ (เพศเมีย)
- ซี่โครงสุด
- หัวนมผิดปกติ (นมเบียด นมชิด นมบิด นมแฝด นมขาด นมเกิน)
- ขากระตุก ขาลาก หรือขาทก
- ขาหลังตรงเกินไป (Post Legged)
- ขาหลังงอเข้าพื้นที่องเกินไป (Sickle Hocked)
- ลักษณะขาผิดปกติ
- ข้อเข่าอ่อน ไม่ยืนบนกีบ
- ขาแบะ ข้อศอกบิดเข้าหากัน / ขาโก่ง
- กีบผิดปกติ กีบยาว กีบไม่เท่ากัน
- ปากนกแก้ว หรือปากล่างยื่นยาวกว่า
- กระดูกไหลโปน
- จมูกโรมัน ฯลฯ

ลักษณะไส้เลื่อนในโคนเนื้อ

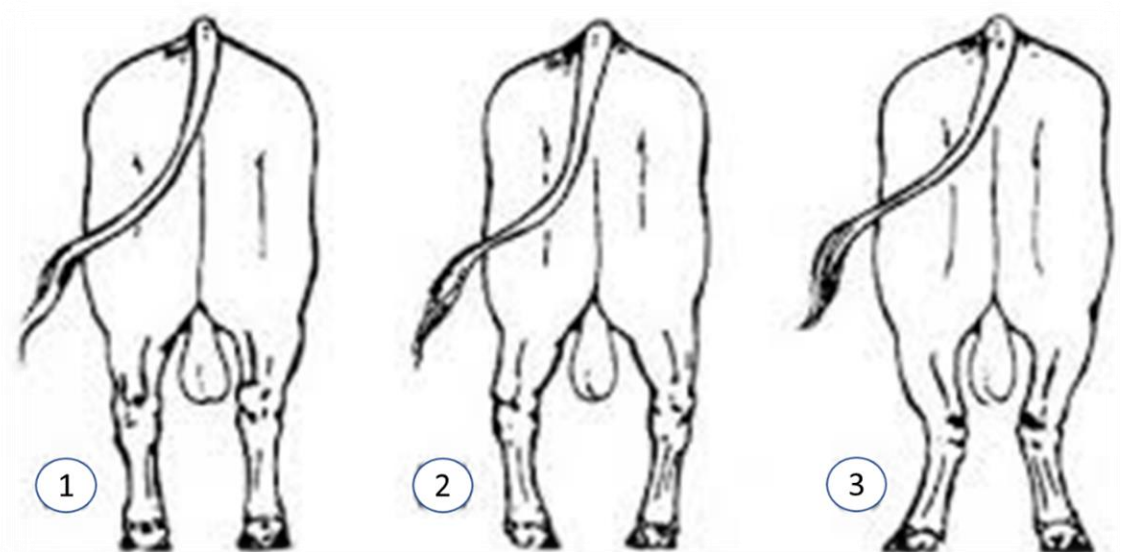
ลักษณะจมูกโรมัน หรือริมฝีปากบนและล่างยาวกว่าที่ควรจะเป็น

ลักษณะข้อเท้าที่ดีที่สุด (1) อ่อนเกินไป (2) และ ตรงเกินไป (3)

ลักษณะการยืนของขาหลังที่เหมาะสม (1) ตรงเกินไป (2) ขางอเกินไป (3)

ลักษณะการยืนของขาหลังที่เหมาะสม (1) ขาโค้งเข้าเกินไป (2) ขาแบะออกเกินไป (3)

2.2.4 มีความสามารถในการให้น้ำที่ดี กรรมกรตัดสินในสนามจะพิจารณาถึงลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการให้น้ำของโคแต่ละตัว โดยโคเนื้อที่ดีจะต้องให้น้ำในปริมาณที่มาก โคที่ให้น้ำในส่วนที่มีราคาแพงกว่ามากกว่าย่อมดีกว่า โดยลักษณะที่บ่งบอกถึงการให้น้ำได้แก่

- ขนาดหรือน้ำหนัก โคที่มีอายุเท่ากัน หรือใกล้เคียงกันที่มีขนาดใหญ่กว่า แสดงถึงมีการเจริญเติบโตที่ดีกว่า ย่อมให้น้ำในปริมาณที่มากกว่า

- ความยาวลำตัว โคที่มีความยาวลำตัวมากกว่า ย่อมให้ปริมาณเนื้อสัน (loin) ที่ยาวกว่า ซึ่งเนื้อสันถือว่าเป็นเนื้อส่วนที่มีราคาสูงที่สุด โดยพิจารณาความยาวจากไหล่มาถึงส่วนท้ายของร่างกาย

- ความลึกของลำตัว โคที่มีความลึกของลำตัวที่ดีกว่า แสดงให้เห็นว่าโคตัวนั้นมีความจุของลำตัวที่ดีกว่า (body capacity) มีความสามารถในการกินอาหารได้มากกว่า จึงใช้ประโยชน์จากอาหารหายาได้ดีกว่า ทั้งนี้ต้องพิจารณาพร้อมกับความยาวลำตัวด้วย โดยมองเห็นถึงความสมส่วนของร่างกายโดยภาพรวม

- ความกลมกลื่นของไหล่ ควรจะเป็นโคที่ส่วนไหล่หนา ไหล่กว้าง กลมกลื่น มองเห็นกล้ามเนื้อชัดเจน มองไม่เห็นกระดูกหรือปุ่มไหล่โชนที่ชัดเจน (point of shoulder)

- ความกว้างของสะโพก และความลึกของมัตกกล้ามเนื้อสะโพก (round) เมื่อยืนพิจารณาจากด้านหลัง จะมองเห็นกล้ามเนื้อสะโพกเหมือนตัว U กลับหัว และมองเห็นร่องรอยของมัตกกล้ามเนื้อชัดเจนทั้งในมิติของความกว้าง และความลึกของการเกาะของมัตกกล้ามเนื้อ ทั้งนี้กล้ามเนื้อขาหลังจะต้องมองไม่เห็นเป็นมัตกกล้ามเนื้อซ้อนกัน (double muscle)

- ความกลมกลื่นของร่างกายโดยรวม โดยพิจารณาถึงความราบเรียบของร่างกายโดยรวมตลอดลำตัว กล้ามเนื้อที่มองเห็นเป็นกล้ามเนื้อที่แท้จริงไม่ใช่ก้อนไขมัน โดยเฉพาะที่โคนหาง หรือบริเวณซอกขาหน้าไม่ใหญ่มากเกินไป เมื่อสัมผัสดูมีความแน่นของกล้ามเนื้อ ผิวหนังหนา มีความยืดหยุ่นได้ดีเป็นต้น

ลักษณะการแสดงออกของมัตกกล้ามเนื้อด้านท้ายของโคเนื้อที่แตกต่างกัน

ลักษณะการเกาะของกล้ามเนื้อสะโพกที่แตกต่างกัน

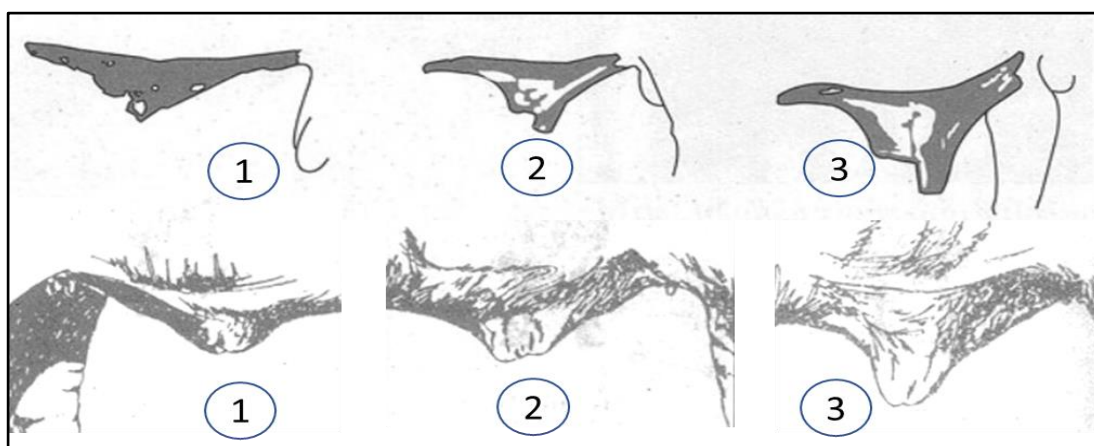

ลักษณะความกลมกลืนของปุ่มไหลที่แตกต่างกัน

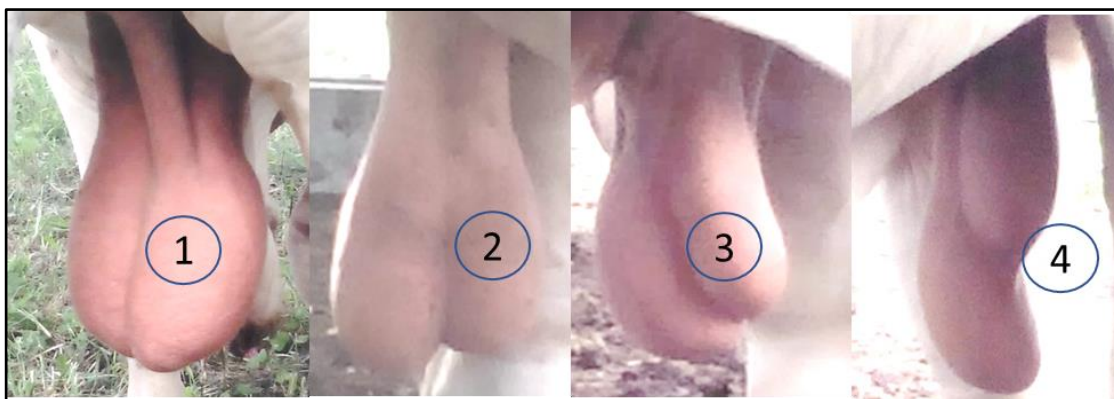
2.2.5 ความสามารถในการเป็นพ่อ-แม่พันธุ์ที่ดี ในการพิจารณาของกรรมการตัดสินโคเนื้อ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เกณฑ์พิจารณาในเรื่องเพศเป็นสำคัญ เนื่องจากโคที่ชนะการประกวด หมายถึงจะต้องใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ เพื่อการกระจายพันธุ์กรรมไปสู่ลูกหลานในรุ่นต่อ ๆ ไป (ยกเว้นโคขุน) ดังนั้นในทั้งเพศผู้ และเพศเมียการพิจารณาในเรื่องที่เกี่ยวกับเพศมีดังนี้

- **เพศผู้** โคเพศผู้จะมองถึงความสามารถในด้านการใช้ประโยชน์เป็นพ่อพันธุ์ ทั้งรูปแบบการปล่อยคุมฝูง หรือการรีดน้ำเชื้อ จะต้องพิจารณาถึงความสมบูรณ์แข็งแรงโดยรวม ความแข็งแรงของขา ความแข็งแรงของข้อขาเวลาขึ้นผสมพันธุ์ ลึงค์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมไม่หย่อนยาน หรือสั้นเกินไป ปริมาตรหรือขนาดของลูกอันทะทั้งสองข้างต้องเท่ากัน วางอยู่ในถุงอันทะทั้งสองข้าง ลูกอันทะที่ใหญ่กว่าหมายถึงมีความสามารถผลิตตัวสุจิได้มากกว่า อันทะมีความยืดหยุ่นดีไม่แข็งเป็นไตเป็นต้น ทั้งนี้โคแต่ละพันธุ์ก็จะมีลักษณะ และขนาดความยาวของลึงค์ และลูกอันทะที่แตกต่างกัน

- **เพศเมีย** โคเพศเมียส่วนใหญ่จะมองถึงความสามารถในการเป็นแม่ ซึ่งความลึกของร่างกายหรือความจุของช่องท้องเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องพิจารณาร่วมกับลักษณะอย่างอื่น อวัยวะเพศต้องมองเห็นการพัฒนาเหมาะสมกับขนาดอายุ ลักษณะของเต้านม และการวางตำแหน่งของหัวนมต้องได้สัดส่วน โคเพศเมียรุ่นตัวเต็มวัย (senior division) ที่สมควรจะติดท้องก็ควรจะติดท้องหรือมีลูกติดเดินตามในสนาม เป็นต้น

ลักษณะความหย่อนของสะดือโคเมื่อร้อนที่ตีที่สุดจาก 1 2 และ 3 ตามลำดับ

ลักษณะของลูกอ้นที่ดีที่สุดจาก 1 2 3 และ 4 ตามลำดับ

2.2.6 ความพร้อมในสนามประกวด โคเนื้อที่มีนิสัยหรืออารมณ์ที่ดีในสนามประกวดมากกว่า มีการฝึกฝนมาดีกว่า มีความเชื่อมากกว่าย่อมส่งผลให้กรรมการตัดสินมองเห็นความพร้อมของโคตัวนั้น ๆ ได้ดีกว่า การแสดงออกในด้านการยืน การเดินในท่วงท่าที่ดีกว่า กรรมการตัดสินจะมองเห็นการแสดงออกของมดกล้ามเนื้อ ความตรงของแนวสันหลัง หรือความโดดเด่นของมดกล้ามเนื้อได้ดี ดังนั้นในเรื่องนิสัย อารมณ์ และการแสดงออกในสนามประกวด ผู้จูงโค (Show man) จึงมีส่วนอย่างมากในการตัดสินของกรรมการ และหากโคตัวใดไม่สามารถยืนให้กรรมการดู หรือกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าโคดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการประกวดของโคตัวอื่น กรรมการอาจเชิญให้ออกนอกสนาม หรือยืนในจุดที่ไม่รบกวนการตัดสินของโคตัวอื่นได้

ประเภทของการประกวดโคเนื้อ

โคเนื้อในประเทศไทยมีการใช้พันธุ์กรรมโคเนื้อที่หลากหลาย การจัดการประกวดโคเนื้อมีความแตกต่างในเรื่องของพันธุ์ที่จะทำให้การตัดสินมีความยุ่งยาก ถึงแม้จะมีเกณฑ์การตัดสินในเรื่องของการมีลักษณะเป็นโคเนื้อที่ดี แต่ความแตกต่างในเรื่องของพันธุ์ในโคแต่ละตัว อาจส่งผลให้กรรมการตัดสินมีมุมมองที่แตกต่างกันได้ เช่นโคพื้นเมือง โคตระกูลเมืองร้อน (โคอินเดีย) และโคเมืองหนาว (โคยุโรป) ก็มีความแตกต่างกันในเรื่องโครงสร้างของร่างกายโดยรวม นอกจากนี้แม้จะเป็นโคลูกผสมยุโรปก็ยังมีมีความแตกต่างกันในเรื่องสี โครงสร้างลำตัว ความยาวลำตัว ความลึกของลำตัว และลักษณะประจำพันธุ์ เป็นต้น ดังนั้นในการจัดการประกวดโคเนื้อจึงจำเป็นต้องจัดแบ่งประเภทของโคเนื้อในการประกวดให้ชัดเจน เพื่อลดความแปรปรวนในเรื่องของสายพันธุ์ที่แตกต่างกัน เพื่อความสะดวกในการส่งโคเนื้อเข้าประกวดของเจ้าของโคเนื้อ และเพื่อความชัดเจนของกรรมการตัดสิน ดังนั้นในการจัดการประกวดโคเนื้อน่าจะมีการจัดแบ่งประเภทของการประกวดได้ดังนี้

3.1 โคบราห์มันเทา (Gray Brahman)

ในอดีตโคบราห์มันเทาเป็นกลุ่มโคที่มีประชากรมากที่สุดในประเทศไทย แต่ปัจจุบันอาจมีแนวโน้มลดน้อยลงบ้าง เนื่องจากบราห์มันแดงได้รับความนิยมจากผู้เลี้ยงมากขึ้น บราห์มันเทาส่วนหนึ่งอาจถูกนำไปผสมข้ามกับโคบราห์มันแดง แต่ก็ยังถือว่าบราห์มันเทายังมีความนิยมเลี้ยง และมีการจัดการประกวดอยู่มากทั้งเพศผู้ และเพศเมีย โคบราห์มันจะมีจุดที่สำคัญที่บ่งบอกถึงลักษณะประจำพันธุ์ และเป็นข้อสังเกตได้แก่ จมูก ผิวหนัง พู่หาง เขา กีบมีสีดำ ขนตาควรมีสีดำ มีตระหนกใหญ่ มีเหนียงคอกหย่อนยานพับเป็น หลีบชัดเจน เพศผู้มีลิ้งค์ และหนังหุ้มลิ้งค์หย่อนยาน ความยาวของลิ้งค์ไม่ควรหย่อนยานเกินกว่าข้อเข่าขาหน้าและขาหลัง เพศเมียมีหนังสะดือหย่อนยานแต่ไม่มากเกินไป โคที่ส่งประกวดคณะกรรมการจัดประกวดจะต้องพิจารณาหนังสือรับรองพันธุ์ประวัติ (Pedigree) ที่สมาคม ฯ หรือหน่วยงานที่เชื่อถือได้ให้การรับรองโคบราห์มันเทาจะมีหลายสีตั้งแต่สีขาว ขาวปนเทา สีเทาเข้ม สีนํ้าตาล หรือสีนํ้าตาลดำ เป็นต้น

สีของโคบราห์มันเทศเอเชีย

สีของโคบราห์มันเทศผู้

3.2 โคบราห์มันแดง (Red Brahman)

โคบราห์มันแดง เป็นกลุ่มประชากรโคบราห์มันแดงที่มีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากมีคนนิยมเลี้ยงมากขึ้น สนามการประกวดโคบราห์มันแดงมีให้เห็นอยู่ทั้งเทศผู้เทศเมีย ลักษณะที่บ่งบอกถึงลักษณะประจำพันธุ์ และเป็นข้อสังเกตได้แก่ จมูก ผิวหนัง พูหาง เขา กีบมีสีดำ ขนตาควรมีสีดำ เหมือนบราห์มันเทศ มีหลายสี ได้แก่สีแดง แดงออกเหลือง สีแดงน้ำตาล หรือสีแดงเข้มออกดำ เป็นต้น มีตระหนกใหญ่ มีเหนียงคอหย่อนยานพับเป็นหีบชัดเจน เพศผู้มีลิ้งค์ และหนังหุ้มลิ้งค์หย่อนยาน ความยาวของลิ้งค์ไม่ควรลึกเกินกว่าข้อเข่าขาหน้าและขาหลัง เพศเมียมีหนังสะดือหย่อนยานแต่ไม่มากเกินไป โคที่ส่งประกวดคณะกรรมการจัดประกวดจะต้องพิจารณาหนังสือรับรองพันธุ์ประวัติ (pedigree) ที่ออกโดยสมาคม ฯ ที่ว่าเป็นโคบราห์มันแดง ซึ่งจะมีแดงที่หลากหลาย

สีของโคบราห์มันแดงเทศเมีย

สีของโคบราห์มันแดงเพศผู้

3.3 โคก้ำแพงแสน (Kampangsan)

เป็นพันธุ์สังเคราะห์พันธุ์หนึ่งที่มีสายเลือดโคพันธุ์ชาร์โลเลย์ 50 % ที่เหลือเป็นสายเลือดบราห์มัน และพื้นเมืองอีกประมาณ 50 % ถูกพัฒนาพันธุ์ขึ้นจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สนามการประกวดโคก้ำแพงแสนมีให้เห็นอยู่ทั้งเพศผู้ และเพศเมีย เป็นโคที่มีสีขาวครีมออกเหลืองซึ่งเป็นลักษณะเด่นของโคพันธุ์ชาร์โลเลย์เป็นหลัก ผิวจมูก ขนตา พู่หาง และกีบมีสีครีม ตระหนกไม่ชัดเจน มีเหนียงคอเล็กน้อย เพศผู้มีหนังหุ้มลิ้นค์ เพศเมียมีสะดือหย่อนเล็กน้อยถึงปานกลาง โคที่ส่งประกวดคณะกรรมการจัดประกวดจะต้องพิจารณาหนังสือรับรองพันธุ์ที่ออกโดยสมาคม ฯ ที่ว่าเป็นโคก้ำแพงแสน

สีของโคพันธุ์ก้ำแพงแสน

3.4 โคบีฟมาสเตอร์ (Beefmaster)

เป็นโคพันธุ์สังเคราะห์ที่ถูกนำมาเลี้ยงในประเทศไทยมีสายเลือดบราห์มัน 50 % เฮียร์ฟอร์ด 25 % และ ชอร์ตฮอน 25 % โคบีฟมาสเตอร์เป็นโคที่มีการพัฒนาให้มีความดีเด่นในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ความสมบูรณ์พันธุ์ ความสามารถในการให้น้ำนมที่ดี การเจริญเติบโตดี มีรูปร่างลักษณะการเป็นโคเนื้อที่ดี ความทนทานต่อสภาพแวดล้อม และมีความเชื่องง่ายต่อการจัดการ มีประกวดทั้งเพศผู้ และเพศเมีย ส่วนใหญ่จะมีสีแดง มีตระโหนกไม่ชัดเจน มีเหนียงคอปานกลาง เพศผู้มีหนังหุ้มลิ้นคอปานกลาง เพศเมียมีสะดือปานกลาง ปัจจุบันการจัดประกวดไม่มากนัก เนื่องจากอาจมีปริมาณโคพันธุ์นี้น้อยอยู่ แต่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบัน

สีของโคพันธุ์บีฟมาสเตอร์

3.5 โคพื้นเมือง (Native cattle)

โคพื้นเมืองถือว่าเป็นโคพันธุ์แท้ดั้งเดิมของประเทศไทย กรมปศุสัตว์ได้แบ่งโคพื้นเมืองเป็นอีก 4 สายพันธุ์ได้แก่ โคสายอีสาน สายภาคกลาง (โคลาน) สายภาคใต้ (โคชน) และสายภาคเหนือ (โคขาลำพูน) ที่ผ่านมามีประกวดทั้งเพศผู้ และเพศเมีย มีหลากหลายสี ได้แก่ สีแดง นวล ขาวครีม น้ำตาล และดำ แต่ส่วนใหญ่จะมีสีแดง มีตระโหนกปานกลาง เหนียงคอบาง เพศผู้มีหนังหุ้มลิ้นคอบีบติดติดพื้นท้อง เพศเมียไม่มีสะดือ เนื่องจากโคพื้นเมืองไม่มีการจดทะเบียนรับรองตัวสัตว์ การส่งประกวดคณะกรรมการจัดประกวดจะพิจารณาจากลักษณะภายนอกเป็นหลักว่าเป็นโคพื้นเมือง แต่การจัดการประกวดที่เป็นโคพื้นเมืองแท้ๆ มีให้เห็นไม่มากนัก เนื่องจากจำนวนโคพื้นเมืองมีน้อย ส่วนใหญ่โคพื้นเมืองจะเลี้ยงเป็นฝูงแบบปล่อยเลี้ยงตามธรรมชาติ ไม่ค่อยนิยมจับมาฝึกเลี้ยงให้เชื่อง ดังนั้นสนามประกวดโคพื้นเมืองจึงมีจำนวนโคส่งเข้าประกวดไม่มากนัก

สีของโคพื้นเมืองไทย

3.6 โคลูกผสมยุโรป (Taurus crossbred cattle)

โคลูกผสมสายเลือดยุโรป หรือโคลูกผสมเมืองหนาว การประกวดประเภทนี้มีประกวดบ้างแต่ไม่มากนัก เห็นควรให้มีการประกวดเฉพาะเพศเมีย เนื่องจากเป็นโคที่อยู่ในระบบการผลิตต่อไป ส่วนโคเพศผู้ส่วนใหญ่จะใช้เลี้ยงเป็นโคขุน และส่งตลาดเนื้อเป็นหลัก ไม่แนะนำให้ใช้เป็นพ่อพันธุ์เนื่องจากโคลูกผสมดังกล่าวยังไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นโคพันธุ์แท้ การเข้าคู่กันของยีนส์ที่ส่งผลต่อการถ่ายทอดลักษณะการแสดงออกไปยังรุ่นลูกยังมีความแปรปรวนอยู่สูง หรือการแสดงออกของรุ่นลูกยังไม่นิ่ง จึงไม่แนะนำให้ใช้พ่อพันธุ์ที่เป็นลูกผสมลักษณะของสีจะมีหลายสีตามลักษณะพันธุ์ที่ใช้ แต่จะมีลักษณะเด่นของโคเมืองหนาวอยู่ คือมีทรานคอกไม่ชัดเจน หนั่งหุ้มลิ้นไม่หย่อนยาน เพศเมียมีสะดือไม่หย่อนยานเช่นกัน แต่ก็สามารถมิให้เห็นได้ เนื่องจากส่วนใหญ่จะมีสายเลือดของโคบราห์มันอยู่ ดังนั้นคณะกรรมการจัดประกวดจะพิจารณาจากลักษณะภายนอกเป็นหลักว่าเป็นโคลูกผสมยุโรป หรือโคเมืองหนาว แต่จะไม่ยึดถือลักษณะประจำพันธุ์ของพันธุ์ใดพันธุ์หนึ่งเป็นหลัก แต่จะใช้เกณฑ์ของโคเนื้อในภาพรวมเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ความสมบูรณ์ในภาพรวม ลักษณะการแสดงออกของกล้ามเนื้อ การยืน การเดิน ลักษณะนิสัย และอารมณ์ในสนามประกวด เป็นต้น

ลูกผสมซาร์โลเลย์

ลูกผสมบรองดาเคิแตน

ลูกผสมแองกัส

ลูกผสมวากิว

ลูกผสมซิมเมนทอล

ลูกผสมบีพมาสเตอร์

3.7 โคลูกผสมบราห์มัน (Brahman crossbred cattle)

โคลูกผสมบราห์มันเป็นโคที่พบบ่อยมากในทุกภูมิภาคของประเทศไทย เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมาโคบราห์มันเป็นพันธุ์โคที่ใช้อยู่ระดับสายเลือดโคพื้นเมืองของไทยมาโดยตลอด เห็นควรให้มีการประกวดเฉพาะเพศเมียเช่นเดียวกับลูกผสมยุโรปเนื่องจากเป็นโคลูกผสม โคลูกผสมบราห์มันมีหลากหลายสี ได้แก่ สีขาว หรือสีเทาเป็นกลุ่มโคที่มีจำนวนมากที่สุด ต่อมาอาจพบสีแดง สีน้ำตาล สีน้ำตาลดำ หรือสีดำได้บ้าง เนื่องจากความนิยมบราห์มันสีแดงเพิ่มมากขึ้น การประกวดจะใช้เกณฑ์มาตรฐานของโคบราห์มันในการพิจารณา ร่วมกับลักษณะการให้เนื้อ และลักษณะโคเนื้อที่ดีอื่น ๆ ในการพิจารณา

ลูกผสมบราห์มันประมาณ 50 %

ลูกผสมบราห์มันประมาณ 75 %

ลูกผสมบราห์มันสูงกว่า 75 %

3.8 โคลูกผสมพันธุ์อื่น ๆ

ในอนาคตอาจจะมีโคลูกผสมพันธุ์อื่น ๆ ที่มีผู้เลี้ยงเพิ่มมากขึ้น และมีการรวมตัวกันเป็นชมรม หรือสมาคมมากขึ้น และมีจำนวนโคที่มากพออาจเห็นการประกวดโคพันธุ์อื่น เช่น โคลูกผสมแองกัส โคลูกผสมทาจิมะ (วาจิ วาจิ หรือ wagyu) หรือลูกผสมพันธุ์อื่น ๆ อาจจะมีการจัดการประกวดขึ้นได้ คณะกรรมการที่จัดการประกวดก็จะใช้เกณฑ์มาตรฐานของโคแต่ละสายพันธุ์ในการกำหนด เพื่อรับสมัครโคเข้าประกวด โคพันธุ์ใดที่มีการจดทะเบียนรับรองพันธุ์โดยสมาคมหรือองค์กรใด ก็จะใช้หนังสือรับรองการจดทะเบียนพันธุ์นั้น ๆ ในการรับสมัครเพื่อส่งเข้าประกวดต่อไป

3.9 การประกวดแบบกลุ่ม (Group Classed)

3.9.1 การประกวดผลผลิตของลูกที่เกิดจากพ่อในฟาร์มเดียวกัน (Get of Sire) เป็นการประกวดโดยการนำลูกที่เกิดจากพ่อตัวเดียวกันอย่างน้อย 4 ตัว ไม่จำกัดเพศ (ถ้ามี 3 ตัวต้องมีทั้งสองเพศ) วัวทั้ง 4 ตัวต้องเกิดจากแม่โคตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป ไม่จำกัดฟาร์ม (ไม่จำกัดแบรนด์) เกณฑ์การพิจารณาจะดูถึงการถ่ายทอดพันธุกรรมจากพ่อไปสู่ลูกทั้ง 4 ตัวว่ามีมากน้อยเพียงใด สามารถถ่ายทอดลักษณะที่เด่นในตัวพ่อพันธุ์ ไปหาลูกทั้งเพศผู้ เพศเมียได้มากน้อยอย่างไร มีความเหมือน หรือความสม่ำเสมอมากน้อยแค่ไหน และดูลักษณะของความเป็นโคเนื้อที่ดีด้วยควบคู่กันไป

การประกวด Get of Sire ของลูกโคที่เกิดจากพ่อเดียวกันสนามการประกวด

3.9.2 การประกวดผลผลิตของลูกที่เกิดจากแม่ในฟาร์มเดียวกัน (produce of Dam) เป็นการนำลูกโคที่เกิดจากแม่ตัวเดียวกัน จำนวน 2 ตัว จะเป็นเพศเดียวกัน หรือต่างเพศก็ได้ และเกิดจากการผสมโดยใช้พ่อพันธุ์ หรือผสมเทียมก็ได้ เกณฑ์การพิจารณาจะดูถึงการถ่ายทอดพันธุกรรมจากแม่ไปสู่ลูกทั้งสองตัว และดูลักษณะของความเป็นโคเนื้อที่ดีด้วยควบคู่กันไป

การประกวด produce of dam ของลูกโคที่เกิดจากแม่เดียวกันสนามการประกวด

3.9.3 การประกวดผลผลิตของลูกที่เกิดจากแม่ที่ย้ายฝากตัวอ่อน (Embryo Produce of Dam)
 เป็นการนำลูกโคที่เกิดจากแม่ตัวเดียวกัน จำนวน 2 ตัว จะเป็นเพศเดียวกัน หรือต่างเพศก็ได้ ไม่จำกัดการเป็น
 เจ้าของ ที่เกิดจากการย้ายฝากตัวอ่อน (ET, Embryo Transfer) หรือการผสมที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติ (IVF,
 In vitro Fertilization) เกณฑ์การพิจารณาจะดูถึงการถ่ายทอดพันธุกรรมจากพ่อ และแม่ไปสู่ลูกทั้งสองตัว
 และดูลักษณะของความเป็นโคเนื้อที่ดีด้วยควบคู่กันไป การประกวดประเภทนี้อาจยังไม่พบเห็นการประกวด
 มากในประเทศไทย แต่มีแนวโน้มที่จะเห็นได้ในอนาคต เมื่อเทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อนมีมากขึ้นในอนาคต

การประกวด Embryo Produce of Dam

การจัดร่นการประกวดโคเนื้อ

การจัดการประกวดโคเนื้อแบบสากล การแบ่งร่นในการประกวดมีความสำคัญมากในสนามประกวด การจัดร่นที่มีความเหมาะสม จะทำให้การจัดการในสนามประกวดสามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรรมการตัดสินจะสามารถตัดสินได้ง่าย และมีความคล่องตัวในการตัดสิน สัตว์ที่มีอายุ ขนาดที่ใกล้เคียงกันในสนามประกวด กรรมการตัดสินจะพิจารณาได้ง่ายกว่า เกิดความผิดพลาดในการตัดสินน้อยกว่า ในทางตรงข้ามหากมีการการจัดแบ่งร่นไม่ชัดเจน สัตว์มีอายุ และขนาดที่แตกต่างกัน การพิจารณาของกรรมการก็จะยุ่งยากในการพิจารณา ใช้เวลาในการตัดสินมากขึ้น และอาจจะเกิดความผิดพลาดในการตัดสินได้ ในมุมของกรรมการตัดสิน จะต้องใช้เวลาในการตัดสินให้เร็ว ถูกต้อง มีความผิดพลาดน้อยที่สุด ดังนั้นการจัดแบ่งร่นจึงมีความสำคัญ และส่งผลให้การจัดการประกวดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

4.1 การประกวดโคเนื้อแบบสากล

การประกวดโคเนื้อพันธุ์แท้ มีการจัดการประกวดแพร่หลายในปัจจุบัน ที่พบมากที่สุดในที่นี้จะพูดถึงการประกวดโคบราห์มันเป็นหลัก โดยทั่วไปการประกวดโคเนื้อแต่ละประเภทที่มีการจัดประกวดจะจัดแบ่งเป็น 4 ร่น (Division) และในแต่ละร่นจะมีการแบ่งออกเป็นร่นย่อย ๆ (class) อีก โดยในแต่ละร่นย่อยจะมีการกำหนดช่วงอายุโดยเริ่มจากอายุน้อย ไปหาอายุมาก และในการนับอายุจะต้องมีอายุเต็มเดือนขึ้นไปในแต่ละร่นย่อย ดังนี้

4.1.1 ร่นลูกโค (Calf division) เริ่มจากลูกโคอายุ 7 - 14 เดือน ร่นลูกโคเป็นร่นที่มีโคส่งประกวดมากที่สุด จึงแบ่งออกเป็น 6 Class แต่หากมีจำนวนโคไม่มากคณะกรรมการจัดการประกวดสามารถปรับลดจำนวน Class ลงได้ตามความเหมาะสม และในร่นนี้จะต้องมีการชั่งน้ำหนัก และส่วนสูงด้วย โคที่มีน้ำหนัก และส่วนสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้จะไม่มีสิทธิ์ลงสนามประกวด โดยโคในแต่ละ Class มีดังนี้

- class 1 อายุ 7 - 8 เดือน
- class 2 อายุ 9 -10 เดือน
- class 3 อายุ 11 เดือน
- class 4 อายุ 12 เดือน
- class 5 อายุ 13 เดือน
- class 6 อายุ 14 เดือน

4.1.2 ร่นโคร่น (Intermediate division) เริ่มจากอายุ 15 - 22 เดือน แบ่งเป็น 4 class ได้แก่

- class 7 อายุ 15 -16 เดือน
- class 8 อายุ 17 - 18 เดือน
- class 9 อายุ 19 - 20 เดือน
- class 10 อายุ 21 - 22 เดือน

4.1.3 รุ่นโคหนุ่ม/สาว (Junior division) เริ่มจากอายุ 23 - 26 เดือน แบ่งเป็น 3 class ได้แก่

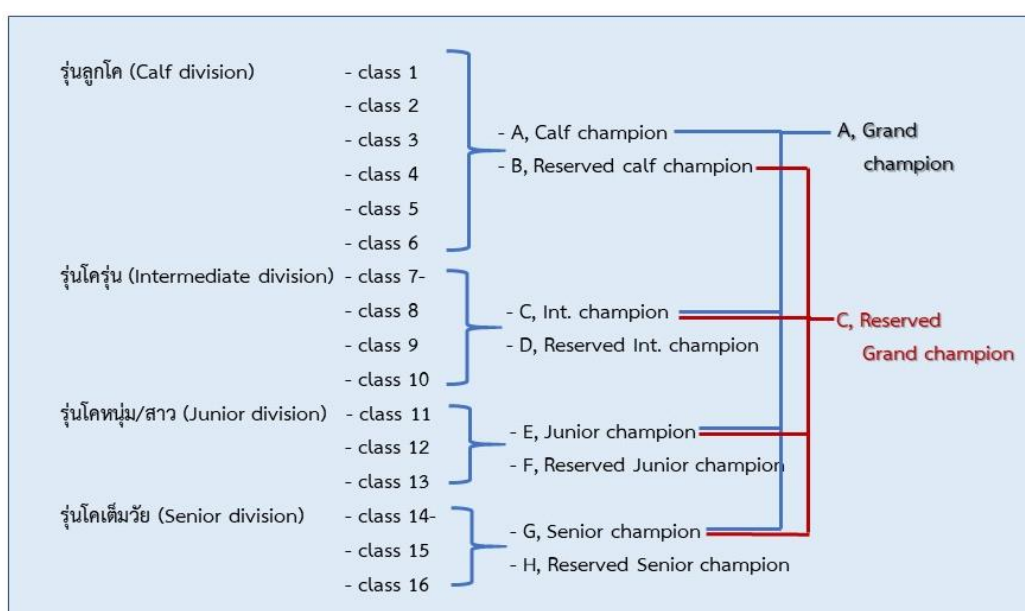
- class 11 อายุ 23 เดือน
- class 12 อายุ 24 เดือน
- class 13 อายุ 25 - 26 เดือน

4.1.4 รุ่นโคโตเต็มวัย (Senior division) เริ่มจากอายุ 27 - 38 เดือน แบ่งเป็น 3 class ได้แก่

- class 11 อายุ 27 - 30 เดือน (ต้องมีหนังสือรับรองจากสัตวแพทย์ว่าติดท้อง)
- class 12 อายุ 31 - 34 เดือน (ต้องมีหนังสือรับรองจากสัตวแพทย์ว่าติดท้อง)
- class 13 อายุ 35 - 38 เดือน (ต้องมีลูกติด หรือมีลูกเดินตามในสนาม)

การหา grand champion และ reserved grand champion

- ในแต่ละ class จะคัดเลือกไว้ 2 ตัว คือ ตัวที่ได้อันดับ 1 และอันดับ 2 ของ class
- ในแต่ละรุ่นจะนำตัวที่ได้อันดับ 1 ของแต่ละ class ภายใต้อันดับมาหา champ ของรุ่น
- ตัวที่ได้อันดับที่ 2 ของ รองจาก champ รุ่น ใน class นั้น จะเข้ามาชิงกับอันดับ 1 ของ class ที่เหลือของรุ่นนั้น ๆ เพื่อหา reserved champ ของรุ่น
- โคที่ได้อันดับที่ 1 ของแต่ละรุ่นมาชิงหา grand champion โดยเข้ามายืนในลักษณะ side profile
- โคที่ได้อันดับที่ 2 ของแต่ละรุ่นจะต้องมายืนคอยด้านข้างสนาม และอันดับที่ 2 รองจาก grand champion ในรุ่นนั้น ๆ เข้ามาชิงกับอันดับ 1 ที่ของรุ่นที่เหลืออยู่เพื่อหา reserved grand champion

แผนผังการประกวดโคเนื้อแบบสากล

จากแผนผังดังกล่าว จะเห็นได้ว่า โคตามหมายเลข A, C, E และ G คือ โคที่ได้อันดับที่ 1 ในแต่ละรุ่น ได้แก่รุ่นลูกโค รุ่นโครุ่น รุ่นโคหนุ่ม/สาว และโคเต็มวัยตามลำดับ จึงมีโอกาสเข้าไปชิง grand champion ในที่นี้สมมุติให้ A ได้เป็น grand champion ดังนั้น B ซึ่งเป็นที่ 2 รองจาก A ในรุ่นลูกโค จึงมีโอกาสไปชิง reserved grand champion กับ C, E และ G ซึ่งเป็นโคลำดับที่ 1 ในรุ่นโครุ่น รุ่นโคหนุ่ม/สาว และโคเต็มวัยที่เหลืออยู่ และสมมุติให้ C ได้เป็น reserved grand champion

เกณฑ์มาตรฐานขนาดและน้ำหนักโคบราห์มัน อายุ 7-14 เดือน

เมื่อปี 2564 สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงโคพันธุ์บราห์มัน (BBFA) ได้กำหนดเกณฑ์โดยอ้างอิงให้สอดคล้องกับสมาคมผู้บำรุงพันธุ์โคบราห์มันสหรัฐอเมริกา (ABBA) เกณฑ์การชั่งน้ำหนัก และส่วนสูงของโคบราห์มันที่จะเข้าสู่สนามประกวด ร่วมกันของสมาคมที่เกี่ยวข้อง โดยหากต่ำกว่า หรือสูงกว่าเกณฑ์ดังกล่าว จะถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ และไม่มีสิทธิ์ในการส่งเข้าประกวดในสนามนั้น ๆ และการชั่งน้ำหนักจะต้องชั่ง-วัดก่อนเข้าสนามประกวด 1 วัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงน้ำหนักและส่วนสูงสะโพกโคบราห์มันพันธุ์แท้เพศเมีย

อายุ (เดือน)	น้ำหนักต่ำสุด (กก.)	น้ำหนักสูงสุด (กก.)	ความสูงสะโพกสูงสุด (ซม.)
7	-	317	138
8	-	349	140
9	-	378	144
10	-	412	144
11	265	446	146
12	288	480	147
13	333	514	148
14	333	548	149

ตารางแสดงน้ำหนักและส่วนสูงสะโพกโคบราห์มันพันธุ์แท้เพศผู้

อายุ (เดือน)	น้ำหนักต่ำสุด (กก.)	น้ำหนักสูงสุด (กก.)	ความสูงสะโพกสูงสุด (ซม.)
7	-	362	144
8	-	408	145
9	-	453	146
10	-	498	148
11	290	530	150
12	237	578	152
13	358	623	153
14	358	657	154

การเก็บคะแนนสะสมโดยอดเยี่ยมในแต่ละปี

ในแต่ละปีที่มีการประกวดโคจะมีการเก็บคะแนนสะสมโคที่ชนะการประกวดในแต่ละสนาม และเป็นสนามที่ได้รับการรับรองจากสมาคมว่ามีมาตรฐาน มีกรรมการตัดสินที่ได้รับการรับรองผ่านการฝึกอบรมการตัดสินจากสมาคม หรือองค์กรที่ได้รับการรับรอง จะได้รับการสะสมคะแนนให้กับตัวเอง และพ่อแม่พันธุ์ โดยจะเริ่มเก็บคะแนนสะสมจาก 1 พฤศจิกายน ถึง 31 พฤษภาคมของปีถัดไป ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันในแต่ละปี เพื่อเก็บคะแนนสะสม โดยตัวอย่างจากสมาคมผู้บำรุงโคบราห์มันแห่งสหรัฐอเมริกา American Brahman Breeders (ABBA) ได้กำหนดว่าโคพ่อพันธุ์ที่มีลูกชนะการประกวดอย่างน้อย 5 ตัวและมีคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 200 คะแนน และโคแม่พันธุ์ที่มีลูกชนะการประกวดอย่างน้อย 2 ตัว และมีคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 75 คะแนน จะได้รับการยกย่องว่าเป็น Register of Renown โดยคำว่า Renown หมายถึง ชื่อเสียง กิตติศัพท์ หรือ กิตติคุณ ซึ่งเป็นการยืนยันว่าโคดังกล่าวสามารถถ่ายทอดพันธุกรรมไปสู่ลูกหลานได้จริง จึงส่งผลให้ลูกได้รับรางวัลในสนามประกวด ดังนั้นโคที่ได้คะแนนสะสมมากที่สุดในรอบปี จะได้เป็นโคยอดเยี่ยมแห่งปี (Show animal of the Year) โดยสมาคมที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้เก็บคะแนนในแต่ละปี

การเก็บสะสมคะแนนจากจำนวนโคในแต่ละรุ่นย่อย (class)

จำนวนโคในแต่ละ Class (ตัว)	การจัดลำดับในแต่ละ class				
	1	2	3	4	5
2 - 4	1	0	0	0	0
5 - 7	2	1	0	0	0
8 - 10	3	2	1	0	0
11 - 13	4	3	2	1	0
14 - 16	5	4	3	2	1
17 - 19	6	5	4	3	2
20 - 22	7	6	5	4	3
23 - 25	8	7	6	5	4
26 ตัวขึ้นไป	9	8	7	6	5

การเก็บคะแนนจากจำนวนโคในแต่ละสนาม

จำนวนโคทั้งหมด ที่ส่งเข้าประกวด	ลำดับที่ได้ในแต่ละรุ่น			
	Reserved division	Champ division	Reserved champion	Gland champion
75	1	2	3	4
76 - 100	2	3	4	5
101 - 125	3	4	5	6
126 - 150	4	5	6	7
151 - 175	5	6	7	8
176 - 200	6	7	8	9
200 ตัวขึ้นไป	7	8	9	10

4.2 การประกวดโคพื้นเมืองหรือโคลูกผสม

โคเนื้อพื้นเมือง หรือโคเนื้อลูกผสมเป็นโคเนื้อส่วนใหญ่ของประเทศที่มีจำนวน หรือปริมาณมากที่สุด และพบว่ามีจัดการประกวดกันแพร่หลายในสนามประกวดที่จัดให้มีขึ้นในทุกภูมิภาคของประเทศ โดยใช้งบประมาณของส่วนราชการ ได้แก่ งบประมาณจากจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมุ่งที่จะสร้างการรับรู้ด้านการเลี้ยงการจัดการโคเนื้อ เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้ได้รับการยอมรับ เกิดการเรียนรู้ และกระตุ้นเกษตรกรผู้เลี้ยงในพื้นที่ เนื่องจากโคกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่มีพันธุ์ประวัติ ไม่ทราบวันเกิด ไม่ทราบอายุ ดังนั้นในการรับลงทะเบียน เพื่อจัดรุ่นเข้าสนามประกวดจะทำให้เกิดความยุ่งยาก ดังนั้นสิ่งที่ทางคณะกรรมการจัดประกวด จะสามารถประมาณอายุได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดในปัจจุบัน คือ เรื่องการดูฟัน ช่วงแรกที่สัตว์เกิดมาจะมีฟันน้ำนมจะเกิดขึ้นมาและจะมีครบ 4 คู่ เมื่ออายุประมาณ 1 เดือน จากนั้นฟันน้ำนมคู่แรกจะเริ่มทยอยหลุดหายไปเมื่ออายุมากขึ้น และฟันแท้จะเกิดมาทดแทนฟันน้ำนมคู่ที่หลุดหายไป โดยฟันแท้คู่ที่ 1 คู่ที่ 2 คู่ที่ 3 คู่ที่ 4 จะขึ้นเมื่ออายุ 2, 3, 4 และ 5 ปี ตามลำดับ และฟันแท้ทั้งสี่คู่จะเริ่มสึกกร่อน หรือ ฟันห่าง เมื่ออายุ เกิน 12 ปีขึ้นไป โดยช่วงอายุจาก 5 ถึง 12 ปี การประมาณอายุจะทำได้ยาก ดังนั้นการดูฟันน้ำนม และฟันแท้ในการจัดรุ่นการประกวดโคเนื้อจึงสามารถทำได้ และใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

การประมาณอายุจากการดูฟันน้ำนมและฟันแท้

ในโคเนื้อโดยทั่วไป จะมีฟันอยู่สองกลุ่ม ได้แก่ ฟันน้ำนม และฟันแท้ โดยการงอกและหลุดของฟันน้ำนม และฟันแท้จะเกิดในช่วงอายุที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงอาศัยความแตกต่างของฟันเหล่านี้ในการประมาณอายุของโคเนื้อได้คร่าว ๆ จึงมักใช้การดูลักษณะของฟันน้ำนม และฟันแท้ในการจำแนกรุ่นของโคที่ส่งเข้าประกวดได้ ทั้งนี้ การประเมินอายุจากการดูฟันก็จะประเมินได้จนถึงอายุประมาณ 5 ปีเท่านั้น หากอายุ

มากกว่านี้ การเปลี่ยนแปลงของฟันแท้ก็จะคงที่จนกระทั่งเมื่ออายุเกินกว่า 12 ปีขึ้นไป อาจเห็นการสึกหรอของฟันได้ ความแน่นยาก็จะน้อยลง ทั้งนี้การประมาณอายุจากการดูฟันสามารถประมาณได้ ดังนี้

ฟันน้ำนมเป็นฟันชุดแรกที่เราเห็น จะมีขนาดเล็กกว่าฟันแท้ มีสีขาว เราจะเห็นฟันน้ำนมครบ 4 คู่เมื่อลูกโคอายุ 3-4 สัปดาห์ โดยจะเรียงอยู่ด้านหน้า (ฟันหน้า) และมีเฉพาะด้านล่างของปากเท่านั้น ทั้งนี้เมื่อลูกโคอายุมากขึ้น ฟันน้ำนมคู่ที่ 1 (คู่กลาง) จะเริ่มหลุด และมีฟันแท้ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่า มีสีเข้มออกเหลืองมากกว่า เกิดขึ้นมาแทน จากนั้นฟันน้ำนมคู่ที่ 2 ก็จะมีหลุด และฟันแท้คู่ที่ 2 ก็จะมีขึ้นมาแทน และฟันน้ำนมคู่ที่ 3 และ 4 ก็จะมีทยอยหลุด และฟันแท้คู่ที่ 3 และ 4 ก็จะมีงอกมาแทนที่ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ฟันน้ำนมขึ้นครบทั้ง 4 คู่

อายุประมาณ 3 - 4 สัปดาห์

ฟันน้ำนมคู่ที่ 1 หลุด ฟันแท้คู่ที่ 1 ขึ้นแทน

อายุ 1 ปี ครึ่ง ถึง 2 ปี

ฟันน้ำนมคู่ที่ 2 หลุด ฟันแท้คู่ที่ 2 ขึ้นแทน

อายุ 2 ปี ครึ่ง ถึง 3 ปี

ฟันน้ำนมคู่ที่ 3 หลุด ฟันแท้คู่ที่ 3 ขึ้นแทน

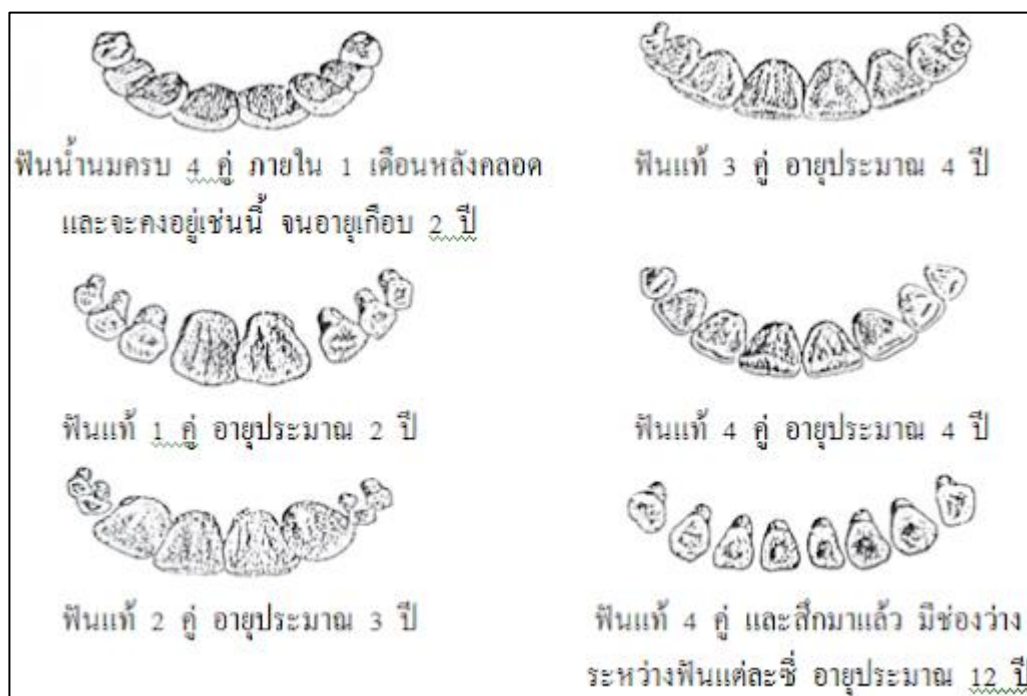
อายุ 3 ปี ครึ่ง ถึง 4 ปี

ฟันน้ำนมคู่ที่ 4 หลุด ฟันแท้คู่ที่ 4 ขึ้นแทน

อายุ 4 ปี ครึ่ง ถึง 5 ปี

ฟันแท้เริ่มสึกกร่อน

อายุ 12 ขึ้นไป

ภาพการประมาณอายุจากการดูฟันน้ำนม และฟันแท้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากระบวนการหลุดของฟันน้ำนม และการงอกของฟันแท้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงให้เห็นในห้วงอายุตั้งแต่ 1 เดือน ถึง อายุประมาณ 5 ปี เท่านั้น หากอายุมากกว่านี้การประมาณอายุจากการดูฟันก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก จึงเป็นเหตุผลที่สนามประกวดทั้งหมดมักจะใช้เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงของฟันน้ำนม และฟันแท้ในการแบ่งรุ่นการประกวดในโคเนื้อ ดังนั้นเพื่อให้การจัดการประกวดเป็นการจัด

กลุ่มของโคที่มีอายุใกล้เคียงกัน และให้สอดคล้องกับการจัดการประกวดในระบบสากล ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางในการจัดรุ่นโคเนื้อพื้นเมือง หรือโคลูกผสม ออกเป็น 4 รุ่นดังต่อไปนี้

รุ่นลูกโค หมายถึง โคหย่านม โดยพิจารณาจากพินน้ำนมครบ 4 คู่ ถึงเห็นว่าพินน้ำนมคู่ที่ 1 เริ่มหลุด

รุ่นโครุ่น หมายถึง พินแท้ไม่เกิน 1 คู่ คือพินน้ำนมคู่ที่ 1 หลุดครบ จนถึงพินแท้ 1 คู่เกิดครบทั้ง 1 คู่

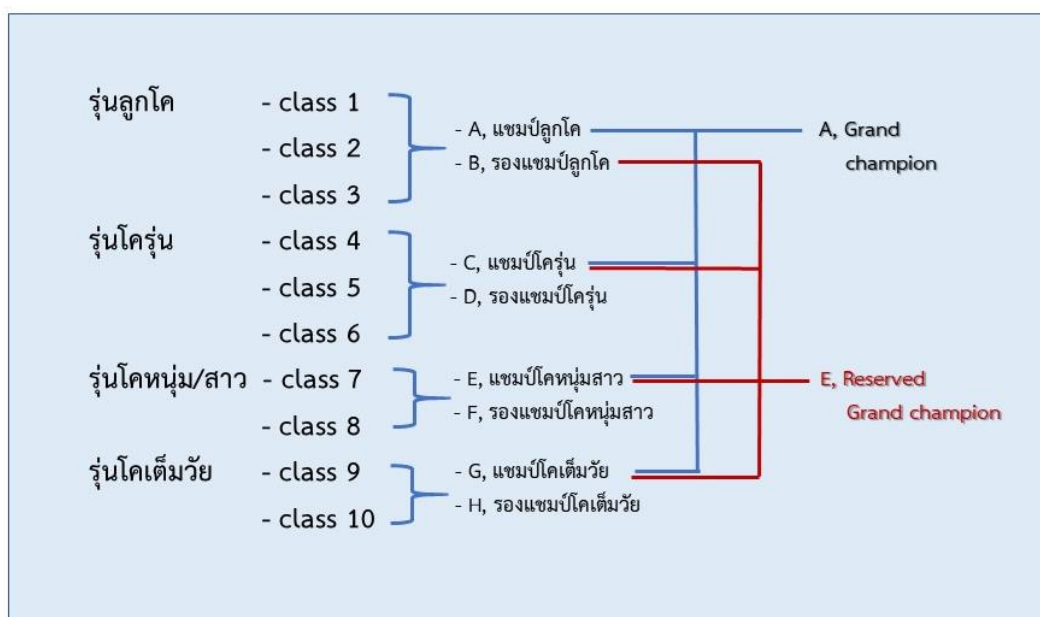
รุ่นโคหนุ่ม/สาว หมายถึง พินแท้ไม่เกิน 2 คู่ คือพินน้ำนมคู่ที่ 2 หลุดครบ จนถึงพินแท้ 2 คู่เกิดครบ

รุ่นโคเต็มวัย หมายถึง พินแท้ไม่เกิน 3 คู่ คือพินน้ำนมคู่ที่ 3 หลุดครบ ถึงพินแท้ 3 คู่เกิดครบ

ทั้งนี้โคที่อายุเกินเกณฑ์การประกวด หมายถึงโคที่มีพินแท้ครบ 3 คู่ และพินน้ำนมคู่ที่ 4 เริ่มหลุด เนื่องจาก โคดังกล่าวน่าจะมีอายุเกินกว่า 4 ปี หรือโคที่มีพินน้ำนมคู่ที่ 4 เริ่มหลุดถือว่าอายุเลยที่จะส่งเข้าประกวดทุกกรณี เนื่องจาก อายุมากเกินไป เป็นการเปิดโอกาสให้โครุ่นใหม่ ๆ เข้าสู่สนามประกวด

รูปแบบการจัดประกวดในโคพื้นเมือง และโคลูกผสม

1. ในการจัดประกวดแต่ละรุ่นของการประกวด ถ้าโคมากกว่า 15 ตัว สามารถแบ่งออกเป็นรุ่นย่อยตามลำดับที่ลงทะเบียน แต่ละรุ่นย่อย ให้คัดไว้ 2-5 ตัวตามลำดับ หรือเท่ากับจำนวนรางวัลที่มีอยู่
2. โคที่ได้อันดับที่ 1 ของแต่ละรุ่นย่อยมาชิง champion และ reserves champion ของแต่ละรุ่น
3. โคที่ได้ champion ของรุ่น มาชิงชนะเลิศเพื่อหา grand champion
4. โคที่ได้อันดับที่ 2 รองจาก grand champion ในรุ่นนั้น ๆ มาชิงเพื่อหา reserved grand champion กับอันดับที่ 1 ของรุ่นที่เหลือ
5. หากมีการจัดเตรียมรางวัลชมเชย สามารถนำโคในลำดับถัดไป ตามลำดับเข้ามาชิงกับลำดับที่เหลืออยู่เพื่อหารางวัลชมเชยตามลำดับจนครบจำนวนรางวัล

แผนผังการประกวดโคเนื้อพื้นเมืองและโคลูกผสม

สนามประกวดและรูปแบบการจัดการประกวดโคเนื้อ

การจัดการประกวดโคเนื้อ สนามประกวดและรูปแบบการจัดการประกวดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในทรรศนะของผู้เขียน แต่ในมุมมองของผู้ส่งสัตว์เข้าประกวด หรือผู้ที่เข้ามาชมการประกวดอาจจะมองว่ากรรมการตัดสินมีความสำคัญมากที่สุด การจัดการสนามประกวดหากไม่มีการวางแผนเตรียมการ ให้ความพร้อมจะทำให้เกิดความยุ่งยากสับสนเริ่มตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ การรับสมัคร การรับลงทะเบียน การจัดแบ่งรุ่น ขนาดของสนาม การวางผังสนาม การเตรียมคอกพักสัตว์ และรูปแบบการจัดประกวด เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการประกวด ทั้งสิ้น กรรมการตัดสินมีหน้าที่ชี้เพียงว่าสัตว์ตัวใดดีที่สุดสนามเท่านั้น ดังนั้นสนามประกวด และรูปแบบการจัดประกวดจึงมีความสำคัญ

5.1 บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกวดโคเนื้อ

5.1.1 กรรมการตัดสิน (judged) หมายถึง กรรมการชี้ขาดในสนามประกวด มีหน้าที่ในการจัดลำดับเพื่อหาโคที่ชนะเลิศในแต่ละรุ่นที่เข้าประกวด จนกระทั่งได้โคชนะเลิศในแต่ละรุ่น และโคยอดเยี่ยม รองโคยอดเยี่ยมของแต่ละสนาม จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการจัดประกวด จึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่ดีของโคเนื้อแต่ละชนิด หรือสายพันธุ์ที่มีการจัดการประกวด สามารถอธิบายถึงข้อได้เปรียบ เสียเปรียบของโคทุกตัวในสนามประกวดให้เจ้าของโค และผู้ชมในสนามได้ทราบถึงข้อดีเด่นของโคที่ส่งเข้าสนามประกวด โดยทั่วไปการวิจารณ์จุดด้อยก็สามารถทำได้แต่ไม่ค่อยได้รับการยอมรับ แต่อาจใช้คำพูดในเชิงแนะนำให้พิจารณาหรือแก้ไขจุดด้อยเหล่านั้นได้อย่างไร ดังนั้นกรรมการตัดสินจะต้องมีความรู้ความสามารถ มีวิธีการวิจารณ์ที่เหมาะสม กรรมการตัดสินในเป็นสนามสากล ต้องได้รับใบอนุญาตจากสมาคม หรือองค์กรที่ได้รับการยอมรับ เช่นสมาคม American Brahman Breeders Association (ABBA) หรือผ่านการฝึกอบรมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกวด และตัดสินโคเนื้อที่หน่วยงาน เช่น กรมปศุสัตว์ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องจัดให้มีขึ้นเป็นต้น ซึ่งกรรมการที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำการตัดสินในสนามสากล และเป็นที่ได้มาตรฐาน ในแต่ละปีจะมีการเก็บสะสมคะแนนโคที่ชนะการประกวดในแต่ละรุ่น เพื่อหาโคยอดเยี่ยมในแต่ละปี คุณสมบัติของกรรมการตัดสินที่ดี มีดังต่อไปนี้

1. ต้องได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวด
2. ต้องมีความรู้ ประสบการณ์ และมีความชำนาญในการเลี้ยงโคเนื้อ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นมืออาชีพตลอดเวลาที่ทำการตัดสิน
3. ต้องแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายที่เหมาะสมสุภาพเรียบร้อย และปฏิบัติหน้าที่อย่างสุภาพในขณะที่ทำการตัดสิน
4. ต้องตรงต่อเวลาโดยจะต้องเดินทางมาถึงสนามก่อนอย่างน้อย 1 ชั่วโมง
5. ต้องไม่ลงตัดสินในสนามที่สมาคมให้การรับรอง และเก็บคะแนนในระยะเวลา 6 เดือน

6. ต้องมีความซื่อสัตย์ และความเป็นกลางที่ดีในการตัดสินโดยให้ความเป็นธรรมในการตัดสินต่อเจ้าของโคในทุกตัวในการประกวด

7. ต้องไม่มีโคของตนเอง หรือของสมาชิกในครอบครัวที่เกี่ยวข้องในสนามที่ตัวเองปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตัดสิน และไม่ควรไปพบปะ พูดคุย หรือรับประทานอาหารกับเจ้าของโคที่ส่งประกวดในทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ตัดสิน

8. ต้องชี้แจงเหตุผลในทุกๆรอบของการตัดสิน จากโคที่ชนะเลิศในแต่ละรอบ ตามลำดับโดยชี้แจงถึงลักษณะที่เด่นของโคแต่ละตัว เมื่อเทียบกับคู่แข่ง จะไม่ซ้ำเติมจุดด้อยของโคแต่ละตัว แต่สามารถนำเสนอได้ว่าลักษณะใดที่สามารถแก้ไขให้ดีขึ้นได้อย่างไร เป็นต้น

5.1.2 กรรมการผู้ช่วย หรือผู้ช่วยกรรมการ (Ring man or Ring segued) หมายถึงกรรมการคนที่สองที่อยู่ในสนามประกวดโคเคียงคู่กับกรรมการตัดสิน มีหน้าที่รองจากกรรมการตัดสิน ก่อนการตัดสิน กรรมการผู้ช่วยจะต้องหาหรือถึงรูปแบบของการจัดการประกวด ซึ่งแต่ละสนามอาจจะมียุทธศาสตร์การจัดการประกวดที่แตกต่างกัน เนื่องจากความกว้าง ความยาวสนาม และการจัดวางเวทีที่แตกต่างกัน การจัดการยืนการเดินของโคในสนามประกวดอาจแตกต่างกันไป เช่น การยืนหันหน้าหากรรมการ (Front profile) หรือการยืนแบบหันข้างหากรรมการ (Side profile) จะหันไปทางด้านใดของสนาม การเดินของโคจะเดินไปในทิศทางใดแม้ว่าโดยทั่วไปจะเดินตามเข็มนาฬิกาก็ตาม กรรมการแต่ละคนอาจจะมีรูปแบบ (Format) ที่แตกต่างกันไป ดังนั้น กรรมการผู้ช่วยจะต้องจัดโคให้ยืน หรือเดินตามตำแหน่งที่ได้ตกลงไว้กับกรรมการตัดสินเท่านั้น อีกหน้าที่หนึ่งของกรรมการผู้ช่วยคือจะต้องคอยให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโคที่เข้าสู่สนามประกวดในกรณีที่กรรมการตัดสินมีข้อสงสัย เกี่ยวกับตัวโคที่อยู่ในสนามประกวด เช่นอายุห่างกันมากน้อยแค่ไหน สถานภาพท้องว่างหรืออุมท้อง หรือลักษณะอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นกรรมการผู้ช่วยจะต้องมีรายละเอียดของโคที่ลงทะเบียนเข้าประกวดอยู่ด้วยเสมอ และหากกรรมการสงสัยสามารถให้ข้อมูลกับกรรมการได้ตลอดเวลา คุณสมบัติของผู้ช่วยกรรมการที่ดีมีดังต่อไปนี้

1. ต้องได้รับการยอมรับ และมีประสบการณ์ในสนามประกวด
2. ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สวมรองเท้าหุ้มส้นเหมาะสม
3. ต้องเดินทางถึงสนามประกวดก่อนการตัดสินอย่างน้อย 1 ชั่วโมง
4. ต้องเป็นผู้รับคำสั่งจากกรรมการตัดสินไปถ่ายทอดให้กับผู้จูงโคได้รับทราบ และปฏิบัติตาม เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการประกวดที่ได้ตกลงกันไว้

5. กรรมการผู้ช่วยควรจะมีสิทธิบัตรของการจัดการประกวด เพื่อให้ข้อมูลที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับตัวโคเนื้อกับกรรมการ ในกรณีที่กรรมการร้องขอ

5.1.3 คนจูงโคในสนามประกวด (Showmanship) หมายถึงคนที่มีหน้าที่ในการจูงโค หรือบังคับโคลงไปในสนามประกวด ที่ผ่านมามีข้อกำหนดเรื่องเพศ อายุ จะเป็นหรือไม่เป็นเจ้าของโคในสนามประกวดก็ได้ แต่คนจูงโคควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดประกวด และมารยาทในสนามประกวด

ทั้งนี้หากคนจูงโคไม่มีความพร้อมอาจจะส่งผลกระทบต่อการแข่งขันจูงโคตัวอื่น ๆ ในสนามได้ ดังนั้นคนจูงโคควรได้รับการฝึกฝนให้รู้ถึงกฎ กติกา มารยาทในสนามประกวดมาก่อน หรือผ่านการฝึกอบรมการจูงโค (Showmanship) ซึ่งจะมีการจัดประกวดในหลาย ๆ สนามที่เป็นการจัดประกวดแบบสากล คนจูงโคจะต้องแต่งกายให้เรียบร้อย ใส่รองเท้าหุ้มส้น เสื้อเข้าในกางเกงให้เรียบร้อย นิยมใส่หมวกแบบหมวกควายบอย มีไม้จัดทำโคถือตลอดเวลา (Show stick) ในช่วงที่อยู่ในสนามประกวด เมื่อกรรมการพิจารณาโคตัวที่เราจูงอยู่ เราจะต้องเฝ้ามองกรรมการ และพยายามจัดตำแหน่งการยืนของโคที่เราจูงให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด เมื่อกรรมการพิจารณาเสร็จ จะส่งสัญญาณให้กรรมการผู้ช่วยนำโคออกเดินในทิศทางที่กำหนดไว้ กรรมการผู้ช่วยเป็นอีกคนที่คนจูงโคจะต้องให้ความสนใจ และนำโคออกเดิน หรือหยุดในตำแหน่งที่กรรมการผู้ช่วยกำหนด และที่สำคัญคนจูงโคจะต้องมีหมายเลขประจำตัวโคที่จูงติดอยู่กับผู้จูง ซึ่งเป็นหมายเลขโคที่ลงทะเบียนไว้เพื่อเข้าประกวดในสนามนั้น ๆ ปัจจุบันนิยมทำเป็นเสื้อกั๊ก ที่สามารถเปลี่ยนเบอร์ได้ง่าย เนื่องจากผู้จูงโคหนึ่งคนอาจต้องจูงโคหลาย ๆ ตัวในสนามประกวด ดังนั้นคนจูงโคควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องนำสัตว์ถึงสนามประกวดเพื่อให้สัตว์ได้พักผ่อนอย่างน้อย 1 วัน ก่อนวันประกวด และเตรียมสัตว์ให้พร้อมก่อนเข้าสนามประกวด
2. ต้องนำสัตว์ไปเตรียมความพร้อมโดยการอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกายสัตว์ให้พร้อมก่อนเข้าสนามประกวด ห้ามตกแต่ง หรือประดับตัวสัตว์ หรือกระทำการอื่นใดในสนามประกวด
3. ต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย สวมรองเท้าหุ้มส้นเหมาะสม
4. ห้ามแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงของตัวสัตว์ทุกกรณี
5. ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนก่อความรำคาญให้กับกรรมการ กรรมการผู้ช่วย ผู้จูงโค และโคตัวอื่น ๆ ในสนามประกวด
6. ห้ามบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าในสนามประกวดในระหว่างการตัดสิน
7. เชือกจูงโค ควรเป็นเชือกชนิดอ่อนเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 8 มิลลิเมตร และความยาวไม่เกิน 3 เมตร หรือตามแบบที่สนามประกวดกำหนด
8. ผู้จูงสัตว์ต้องติดหมายเลขประจำตัวโคเนื้อตามรูปแบบที่ผู้จัดประกวดกำหนด
9. ผู้จูงสัตว์ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการ หรือกรรมการผู้ช่วยอย่างเคร่งครัด
10. ในสนามประกวดสัตว์ 1 ตัว มีผู้จูงสัตว์ได้เพียง 1 คนเท่านั้น
11. ผู้จูงต้องจดจำ และปฏิบัติตามคำสั่งต่อการตัดสินของกรรมการ และกรรมการผู้ช่วยในระหว่างที่อยู่ในสนามการประกวด
12. ต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่แสดงออกถึงความไม่พอใจการตัดสินทุกกรณี

คนจูงโค (Showmanship)

5.1.4 กรรมการสนาม เป็นกรรมการอื่น ๆ ที่อยู่ภายนอกสนามประกวด โดยทั่วไปหมายถึง กรรมการที่จัดเตรียมโคก่อนเข้าสู่สนามประกวด โดยในระหว่างการประกวดโคในแต่ละรุ่น (Class) ในสนาม โคในรุ่นต่อไปที่จะเข้าสู่สนาม จะต้องมายืนรออยู่ที่ข้างสนามหรือส่งเวียนประกวดอยู่เสมอ หากการประกวด ในรุ่นก่อนหน้าจบลง และเดินออกจากสนาม พิธีกรสนามจะเรียกโคในรุ่นต่อไปลงสนามทันที ดังนั้นกรรมการ สนามจะต้องจัดเตรียมโคที่จะประกวดในรุ่นต่อไปให้มีความพร้อมอยู่เสมอ และลงสนามได้ทันทีที่ถูกเชิญลงสู่ สนาม โดยหน้าที่จะต้องดูแลเรื่องหมายเลขประจำตัวโคที่ลงทะเบียนเข้าประกวด และการจัดลำดับหมายเลขใน การเดินเข้าสู่สนามจากน้อยไปหามากตามลำดับ

5.1.5 พิธีกรสนาม เป็นคนที่มีสำคัญคนหนึ่งซึ่งส่งผลให้การจัดการประกวดราบรื่น และมี มาตรฐาน อาจจะมีคนเดียว หรือหลายคนก็ได้ โดยทั่วไปพิธีกรสนามจะต้องรู้จักลำดับขั้นตอน และวิธีการใน การจัดการประกวดในสนามนั้น ๆ ต้องทำความเข้าใจกับกรรมการ กรรมการผู้ช่วยและเจ้าของสนามก่อนทำ การจัดการประกวด เพราะว่าพิธีกรจะต้องทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้เป็นการไปตามลำดับ มี ความรวดเร็ว มีความถูกต้องตามรูปแบบการจัดการประกวด ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวสัตว์ในสนามประกวด โดยดูจากเอกสารการรับลงทะเบียนหรือสูจิบัตร และในบางโอกาสจะต้องให้ความรู้ด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ ตัวสัตว์แก่ผู้ที่เข้าชมรอบสนามประกวดด้วย

5.1.6 ผู้เชิญรางวัล โดยทั่วไปในหลาย ๆ สนาม ผู้เชิญรางวัลจะถือว่าเป็นสีสนของสนามประกวด ผู้เชิญรางวัลนิยมใช้สุภาพสตรี ที่แต่งตัวดี มีเอกลักษณ์ของงาน เช่น แต่งแบบควบอย อาจจะใส่กระโปรง หรือกางเกงยีนส์ ตามที่คณะผู้จัดงานกำหนด ทั้งนี้ผู้เชิญรางวัลจะต้องคอยติดตามการประกวด และเตรียม ความพร้อมอยู่เสมอ เพื่อให้การมอบรางวัลมีความถูกต้อง และเป็นไปตามลำดับรางวัลของแต่ละสนาม

5.1.7 พนักงานเก็บมูลสัตว์ในสนาม เป็นบุคคลที่มีความสำคัญในสนามอีกคนหนึ่ง ที่จะต้องมีและ จัดเตรียมไว้ในสนามประกวด ต้องมีอุปกรณ์ คือ พลั่ว รถเข็น หรือถุงสำหรับใส่มูลโค หากมีการถ่ายมูลของโค ในระหว่างการเดินในสนาม พนักงานเก็บมูลจะต้องรีบเก็บออกจากสนามทันที เพื่อป้องกันการรบกวนการ เดินของกรรมการ กรรมการผู้ช่วย หรือผู้จูงโคในสนาม การเก็บมูลจึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงควมมีมาตรฐานของ สนามประกวด เป็นหน้าเป็นตาของสนามประกวด ก่อให้เกิดความสวยงามในสนามประกวดนั้น ๆ ด้วย

5.1.8 ช่างภาพและสื่อมวลชน เป็นคณะบุคคลที่มีความสำคัญในการเก็บบันทึกเรื่องราวของการ ประกวดไว้ได้ดีที่สุดคณะหนึ่ง นอกจากคณะกรรมการจัดการประกวด เพราะโคทุกตัวที่ได้ชนะเลิศ หรือรอง ชนะเลิศในแต่ละรุ่น จะต้องมีการเก็บบันทึกภาพเอาไว้เป็นหลักฐาน หรืออาจจะนำไปลงนิตยสาร หรือหนังสือ เก็บไว้เป็นหลักฐาน หรือบางสนามจะมีการถ่ายรูปโคที่ชนะเลิศลงไปพิมพ์ใส่โล่รางวัล เพื่อมอบให้กับเจ้าของฟาร์ม ในการมอบรางวัลด้วย ดังนั้นการถ่ายรูปจึงมีความสำคัญ การจัดทำยื่นของโคในการถ่ายรูปจะต้องหันด้านข้าง ของโคที่มีหมายเลขประจำตัวสัตว์เข้าหาช่างภาพ ด้านหน้าของโคจะประกอบด้วยผู้จูงโค เจ้าของโค ผู้มอบ รางวัล กรรมการผู้เชิญรางวัล และคณะผู้จัดตามลำดับ ส่วนด้านหลังของโคจะเป็นกลุ่มกองเชียร์ หรือเจ้าของ โคคนอื่น ๆ อีก ผู้จูงโคจะมีการจัดทำยื่นของโคให้อยู่ในท่าที่ทางการยืนที่สวยงามที่สุด ดังนั้นการจัดการถ่ายรูป หลังจากการประกาศผลในแต่ละรุ่นตามลำดับ จนกระทั่งถึงโดยอดเยี่ยมทุกตัวจึงมีความจำเป็นในการจัดการ ประกวดแบบสากล

การถ่ายภาพรับรางวัล

5.2 สนามประกวด

สนามประกวดสัตว์ มีความสำคัญต่อการจัดการประกวดให้มีประสิทธิภาพ การจัดวางแผนผังการจัดการประกวดที่ถูกต้อง มีความลงตัว มีการจัดวางตำแหน่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องที่เหมาะสม ย่อมส่งผลให้การจัดการประกวดมีความคล่องตัว ความสิ้นเปลืองของการจัดการประกวดจะเป็นไปอย่างไม่ติดขัด แต่หากมีการวางแผนการจัดการสนามประกวดไม่ดีพอ เช่น องค์ประกอบของสนามประกวด เวทีประกวด ขนาดของสนามประกวด หรือคอกพักสัตว์ที่มีขนาดไม่พอเพียงกับการจัดการประกวด ย่อมทำให้การจัดการประกวดไม่ราบรื่น ดังนั้น สนามประกวดจึงมีความสำคัญดังต่อไปนี้

5.2.1 ขนาดของสนามประกวด (สังเวียน) ควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 320 ตารางเมตร คือ มีความกว้างไม่น้อยกว่า 16 เมตร และความยาว ไม่น้อยกว่า 20 เมตร

5.2.2 มีหลังคากันแดด ฝนครอบคลุมพื้นที่ หรือขอบเขตการจัดประกวด หากเป็นสนามชั่วคราวที่มีหลังคาเป็นแสลม ควรเป็นแสลมสีดำ และมีความสามารถป้องกันแสงแดดได้มากที่สุด เนื่องจากถ้าแสลมสีอื่นเช่นสีเขียว เวลาถ่ายภาพจะทำให้สีของภาพผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริงได้

5.2.3 พื้นของสนามควรเป็นพื้นดินอัดแน่น หรือทรายหยาบมีความหนาประมาณ 5 เซนติเมตร

5.2.4 มีรั้ว หรือราวคอกเป็นเหล็กที่มีความแข็งแรง ล้อมรอบพื้นสนามประกวด ความสูงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร มีประตูทางเข้า ออกของคอกแยกจากกัน อาจจะวางตำแหน่งไว้ทางด้านหน้า หรือท้ายสนาม

5.2.5 มีคอก หรือบริเวณที่เตรียมโคก่อนเข้าสนามประกวดอยู่ติดประตูทางเข้าของสนาม

5.2.6 มีเวทีที่มีขนาดความกว้างใกล้เคียงกับความกว้างของสนาม มีความลึก ไม่น้อยกว่า 6 เมตร มีบันไดขึ้น-ลงทั้ง 2 ด้านซ้าย และขวา อยู่ติดกับขอบด้านกว้างของสนาม

5.2.7 ด้านข้างของสนามประกวดมีอัฒจันทร์ สำหรับผู้ชมไม่น้อยกว่า 2 ด้าน ซ้ายและขวาตลอดแนวสนามประกวด

5.2.8 มีเครื่องเสียงที่มีเสียงดังครอบคลุมพื้นที่ ทั้งสนามประกวด และบริเวณคอกพักสัตว์

5.2.9 มีคอกพักสัตว์ที่ใกล้กับสนามประกวด และเพียงพอกับจำนวนสัตว์ที่เข้าประกวด

5.2.10 มีสถานที่อาบน้ำโค ใกล้กับคอกพักสัตว์ เพื่อเตรียมสัตว์ก่อนเข้าสนามประกวด

5.2.11 มีสถานที่สำหรับขึ้น-ลงสัตว์ ได้สะดวก และปลอดภัย

5.2.12 มีการเตรียมอาหารสัตว์สำรองอย่างเพียงพอ ได้แก่หญ้าแห้ง หรือฟางแห้ง

5.2.13 มีป้ายสำหรับถ่ายภาพโค ที่ชนะการประกวด หรือมอบรางวัลขนาดความสูง 2.5 เมตร ยาว 5 เมตร วางในตำแหน่งที่เหมาะสม มีเนื้อหาที่มองเห็นได้สูงจากพื้นดินไม่น้อยกว่า 150 เซนติเมตร เพื่อจะได้ไม่บังเวลาถ่ายภาพ

5.2.14 จัดเจ้าหน้าที่เก็บกวาดมูลสัตว์ออกจากสนามประกวดตลอดเวลาที่มีการประกวด

5.2.15 ในระหว่างการตัดสินของกรรมการ จะมีเพียงกรรมการตัดสิน ผู้ช่วยกรรมการตัดสิน และผู้จูงโคเท่านั้นอยู่ในสนามประกวด

5.2.16 จัดให้มีพิธีกรรมสนาม ให้ข้อมูลการประกวดตลอดการจัดการประกวด

5.2.17 มีผู้จัดการสนามอำนวยความสะดวก และดูแลความเรียบร้อยตลอดการจัดประกวด

รูปแบบการจัดเตรียมสนามประกวด

5.3 การรับลงทะเบียน

การรับลงทะเบียนโค จะมีอยู่สองรูปแบบที่นิยมคือการลงทะเบียนล่วงหน้า กับการรับลงทะเบียนงาน ในการจัดการประกวดแบบสากล ต้องรับลงทะเบียนกันล่วงหน้าก่อนการจัดการประกวดให้แล้วเสร็จไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ เพื่อจะได้มีการตรวจสอบเอกสารหลักฐานก่อนการจัดการประกวด ส่วนการรับลงทะเบียนงาน ส่วนใหญ่เป็นการจัดการประกวดตามสนามที่ไม่ได้จัดการประกวดแบบสากล แต่มีความจำเป็น เนื่องจากการลงทะเบียน ทางคณะกรรมการจัดประกวดจะต้องมีการจำแนกรุ่นในการจัดประกวด มี

การให้หมายเลขประจำตัวผู้เข้าประกวด หรือการตรวจสอบฟันเพื่อจำแนกรุ่น เป็นต้น ดังนั้นการรับลงทะเบียนจึงมีความจำเป็น ดังนี้

5.3.3 ในสนามการประกวดแบบสากล ต้องมีการรับลงทะเบียนล่วงหน้าให้แล้วเสร็จก่อนการจัดประกวดไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ เพื่อจะได้ทราบจำนวนสัตว์ ตรวจสอบความถูกต้อง การจำแนกประเภทการประกวด จำแนกรุ่นตามอายุ และจัดพิมพ์เพื่อเตรียมกำหนดการให้แล้วเสร็จก่อนวันจัดประกวด

5.3.4 การชั่งน้ำหนัก ต้องชั่งน้ำหนักโคก่อนวันประกวด 1 วัน และมีการวัดส่วนสูงของโคที่ส่งเข้าประกวด โดยเฉพาะโคที่ส่งเข้าประกวดในรุ่นลูกโค (calf Division) เพื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ หากเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จึงจะมีสิทธิ์ลงสนามประกวด ส่วนการประกวดโคลูกผสมการชั่งน้ำหนัก และวัดสัดส่วนร่างกายจะต้องดำเนินการชั่งวันรับลงทะเบียนล่วงหน้า ก่อนลงสนามประกวด

5.3.5 จัดให้มีพื้นที่สำหรับรับลงทะเบียนที่เหมาะสม ปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และมีการลงข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน อ่านง่าย ครอบคลุม ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

5.3.6 เตรียมอุปกรณ์เครื่องชั่งน้ำหนักที่สามารถชั่งได้ไม่น้อยกว่า 1,200 กิโลกรัม สายวัดขนาดร่างการให้เหมาะสมกับขนาดของสัตว์ที่เข้าประกวด มีช่องบังคับสัตว์ที่มั่นคง แข็งแรง สะดวกต่อการใช้งาน

5.3.7 มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถสำหรับตรวจสอบสุขภาพสัตว์ที่ส่งเข้าประกวดตรวจสอบฟันเพื่อแยกรุ่น และประเภทของสัตว์ที่ส่งเข้าประกวด

5.3.8 จัดทำหมายเลขประจำตัวสัตว์ อาจทำเป็นสติกเกอร์ หรืออุปกรณ์อื่นใด ที่สามารถเปลี่ยนหมายเลขได้เร็ว โดยมีหมายเลขประจำตัวสัตว์สำหรับผู้จัดติดด้านหน้า และหลัง หรือเป็นไปตามแบบที่ทางสนามประกวดกำหนด

5.3.9 การลงทะเบียนสัตว์กรณีที่เป็นการประกวดที่ไม่ใช่สนามประกวดแบบสากล ควรให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มการประกวดไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง

5.4 การจัดการสนามระหว่างการประกวด

รูปแบบการบริหารจัดการสนามในระหว่างการจัดประกวด แต่ละสนามอาจมีความแตกต่างกันไป ขึ้นกับแต่ละสนาม แต่การวางรูปแบบที่เหมาะสมก็จะทำให้การจัดการประกวดราบรื่น เป็นไปตามลำดับ ก่อนหลัง ซึ่งหมายถึงเจ้าของสัตว์ที่นำสัตว์เข้ามาประกวด จะต้องเตรียมสัตว์ให้พร้อมตามรูปแบบที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

5.4.1 การจัดการประกวดแต่ละประเภทให้เริ่มการประกวดจากรุ่นลูกโค โครุ่น โคหนุ่ม/สาว และโคเต็มวัยตามลำดับ

5.4.2 การจัดการประกวดแต่ละประเภท เช่น บราห์มันแดง บราห์มันเทา เพศผู้หรือเพศเมียควรประกวดประเภทไหนก่อน-หลัง ไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจน แต่ละสนามต้องมีข้อตกลงแล้วประกาศให้ผู้นำสัตว์เข้าประกวดรับทราบตามลำดับก่อนหลัง เพียงแต่ต้องจัดประกวดประเภทนั้น ๆ ให้แล้วเสร็จจนกระทั่งได้โคยอดเยี่ยม (Gland champion) หรือรองโคยอดเยี่ยมก่อน (Reserved Gland champion) จึงเปลี่ยนจัดการประกวดอีกประเภทที่เหลือนำตามลำดับ

5.4.3 ในระหว่างการจัดการประกวดแต่ละรุ่น โคที่จะเข้าสนามประกวดในรุ่นต่อไป ต้องมาเตรียมที่บริเวณคอกพักโคก่อนเข้าสนามประกวดทุกครั้ง

5.4.4 การนำโคเข้าสู่สนามแบบสากล ตัวที่มีอายุน้อยที่สุดจะเข้าเป็นตัวแรกเสมอ ตามด้วยตัวที่มีอายุมากรองลงมาตามลำดับ ส่วนการประกวดโคลูกผสมที่ไม่ทราบอายุส่วนมาก จะเดินเข้าสู่สนามตามลำดับหมายเลขที่รับลงทะเบียนไว้

5.4.5 การเดินของโคในสนามโดยผู้จูงสัตว์ จะต้องเดินวนให้ชิดขอบสนามมากที่สุดตามเข็มนาฬิกา จนกว่าผู้ช่วยกรรมการตัดสิน จะส่งสัญญาณให้ไปยืนตามตำแหน่งที่กำหนดไว้

5.4.6 การตัดสินจากด้านหน้า (front profile) เป็นตำแหน่งการยืนในรอบแรก โดยกรรมการ และผู้ช่วยกรรมการจะเป็นคนกำหนดให้ผู้จูงโคจัดโคให้ยืนหันหน้าเข้าหากรรมการ โดยโคตัวแรกที่เข้าสู่สนามจะยืนอยู่ทางซ้ายมือของกรรมการ และตัวต่อไปยืนถัดมาตามลำดับ หากมีโคมากเกินไปกว่าความยาวของสนาม อาจปรับให้ยืนได้เป็นสองแถว

5.4.7 การตัดสินจากการเดิน เมื่อกรรมการพิจารณาจากด้านหน้า (front profile) ของโคแล้ว ส่งสัญญาณให้ผู้ช่วยกรรมการสั่งให้โคเดินรอบสนาม ผู้จูงโคต้องพาโคเดินให้ชิดขอบสนามมากที่สุดตามเข็มนาฬิกา เพื่อเข้ายืนโดยหันด้านข้างให้กรรมการ (side profile) ตามที่ผู้ช่วยกรรมการกำหนด

5.4.8 การตัดสินจากด้านข้าง (side profile) หลังจากผู้ช่วยกรรมการกำหนดให้โคยืนตามตำแหน่งโดยหันด้านข้างให้กรรมการพิจารณา หากมีโคมากเกินไปกว่าความยาวของสนามอาจปรับให้ยืนได้เป็นสองแถว

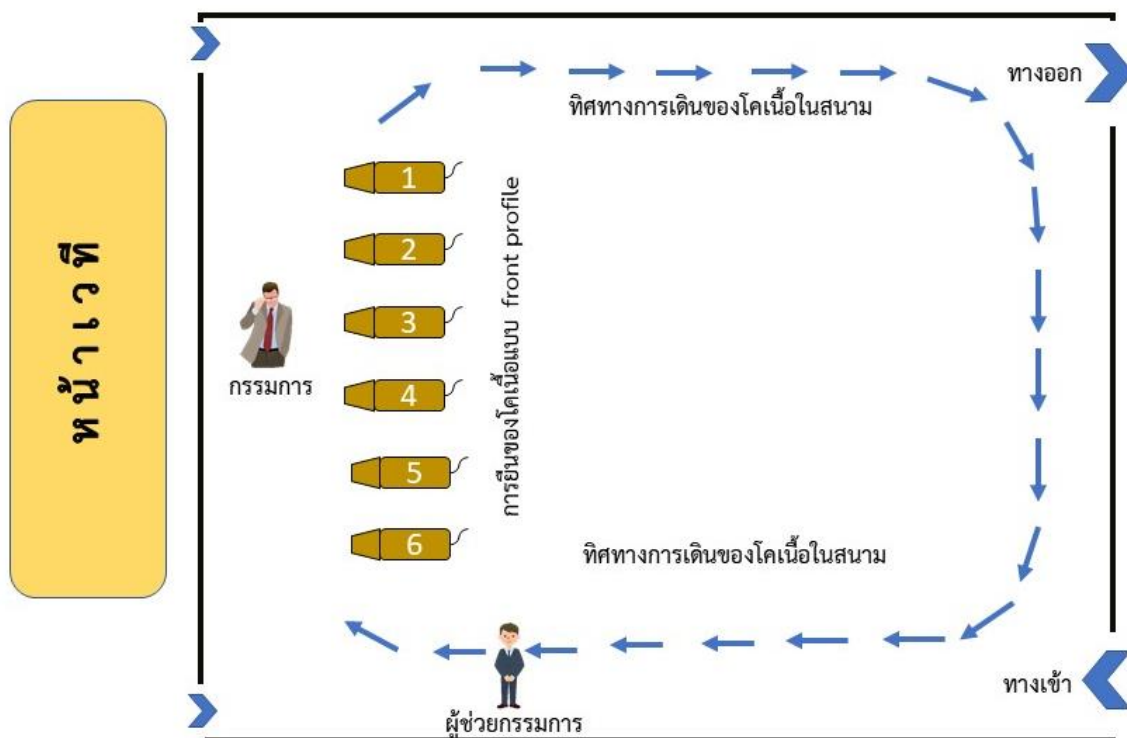
5.4.9 กรรมการจะพิจารณาจัดลำดับโคทุกตัวในสนาม และชี้แจงถึงเหตุผลในการแพ้ ชนะของโคทุกตัว หรืออย่างน้อย 5 ตัวจนแล้วเสร็จ แล้วจึงนำโคออกสนาม ลำดับที่ 1 และ 2 จะมีความสำคัญ เพราะในแต่ละรุ่นย่อยจะเข้ามาชิง champ รุ่น และชิง gland champion ต่อไปจนจบกระบวนการตัดสิน

5.4.10 การรับรางวัลเมื่อสิ้นสุดการประกวดแต่ละรุ่น การรับรางวัลจะเริ่มจาก reserved champion ก่อน แล้วจึงรับรางวัล champion ตามลำดับ

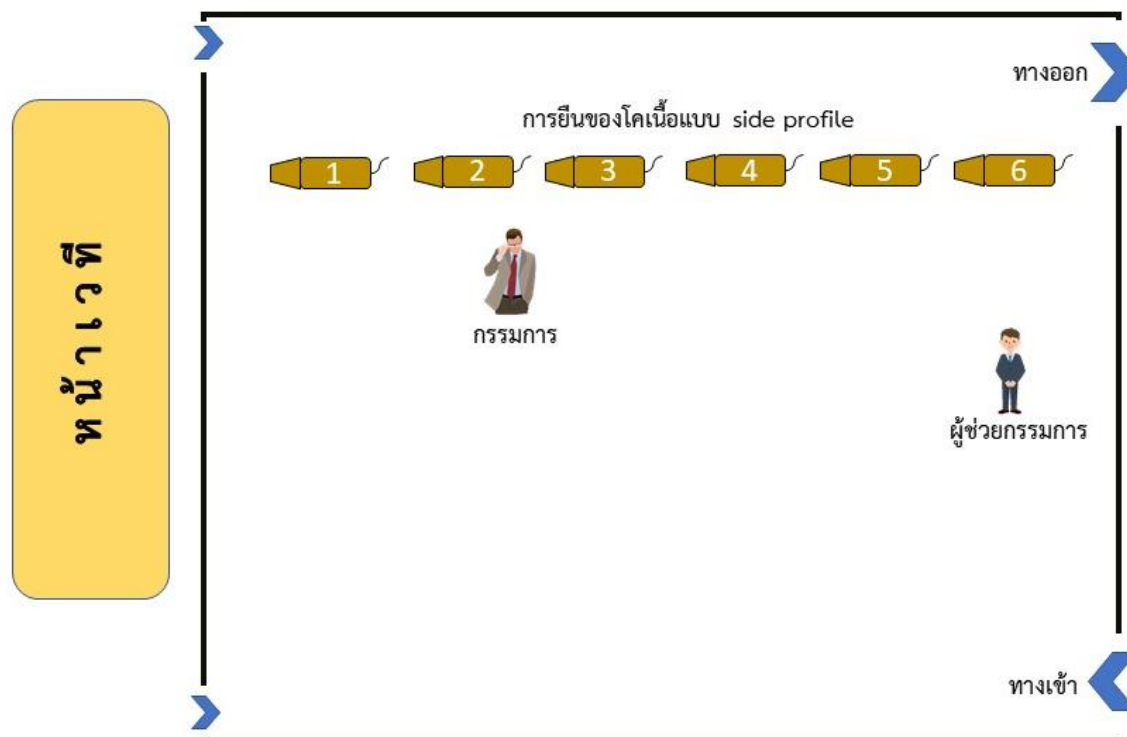
5.4.11 การรับรางวัลเมื่อสิ้นสุดการประกวดแต่ละประเภทจะมอบรางวัล reserved gland champion ก่อนและตามด้วย gland champion ตามลำดับ

5.4.12 โคที่ได้รับรางวัลที่มีการตีหมายเลขประจำตัวสัตว์ ให้หันด้านที่มีหมายเลขประจำตัวสัตว์ให้เห็นเมื่อมีการถ่ายรูป

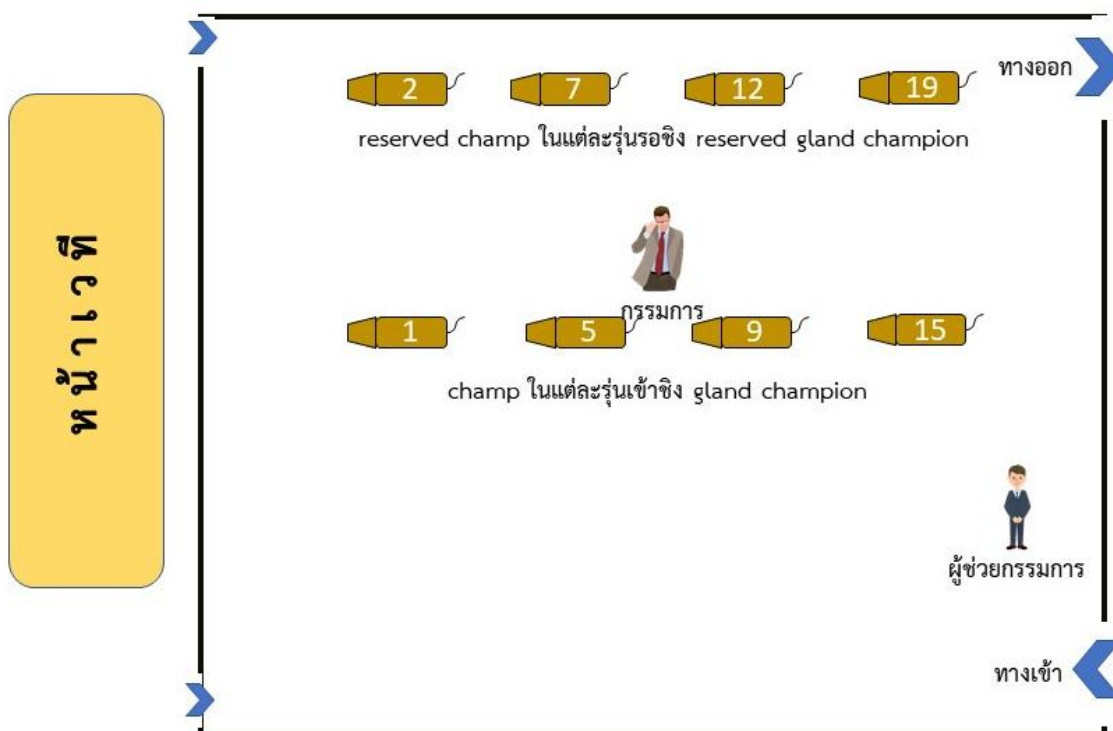
5.4.13 ตำแหน่งการยืนรับรางวัลได้แก่ ตัวสัตว์ ผู้จูง ผู้รับรางวัล ผู้มอบรางวัล กรรมการตัดสิน ผู้ช่วยกรรมการ ผู้เชิญรางวัล ตามลำดับ ส่วนแขกอื่นยืนได้ตามความเหมาะสม

รูปแบบการยืนหันด้านหน้าให้กรรมการ (front profile)

รูปแบบการยืนหันด้านข้างให้กรรมการ (side profile)

การยืนแบบ side profile เพื่อตัดสิน gland champion

การยืนหันด้านหน้าให้กรรมการ (front profile) ในสนามประกวด

การยืนหันด้านข้างให้กรรมการ (side profile) ในสนามประกวด

การยืนรับรางวัลและถ่ายรูปหลังการประกวด

5.5 ของรางวัล

ของรางวัลอาจไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประกวดโคแบบสากล แต่เกียรติยศ ชื่อเสียงของโคที่ชนะเลิศในสนามประกวดต่างหากที่เป็นสิ่งที่เจ้าของโคต้องการ ทั้งนี้เนื่องจากโคที่ชนะเลิศการประกวดในแต่ละสนามหมายถึงโคตัวดังกล่าวมีความพร้อมในทุก ๆ ด้านของการเป็นโคเนื้อที่ดี เกิดมาจากพ่อแม่พันธุ์ที่มีการถ่ายทอดพันธุกรรมที่ดีเยี่ยม และเกิดจากเจ้าของหรือนักปรับปรุงพันธุ์ที่มีมุมมองในการผสมผสานเลือกเอาความดีเด่นของลักษณะที่ดีในตัวพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์มาผสมกันได้อย่างลงตัว ส่งผลให้การแสดงออกของรุ่นลูกมีการแสดงออกที่ดีที่สุด จนสามารถชนะเลิศในสนาม นั่นคือเป้าหมายที่แท้จริงของนักปรับปรุงพันธุ์โคในสนาม แต่ของรางวัลก็เป็นส่วนหนึ่งที่คณะกรรมการจัดการประกวดต้องมี ได้แก่

5.5.1 รางวัลถ้วยพระราชทาน เป็นของรางวัลที่มีคุณค่ามากที่สุดที่ชาวโคอยากรับได้ และมีโอกาสขึ้นไปรับถ้วยพระราชทานต่อหน้าพระบรมรูปที่พระราชทานรางวัล ดังนั้นต้องให้ความสำคัญโดยจะทำพิธีมอบหลังจากสิ้นสุดการประกวดทุกชนิด

5.5.2 โล่หรือถ้วยรางวัล เป็นของรางวัลที่มีคุณค่าคงทนถาวรสามารถวางไว้ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนในฟาร์ม

5.5.3 ประกาศนียบัตร เจ้าของสัตว์จะสามารถนำไปใส่กรอบ เพื่อนำไปไว้ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนในฟาร์ม โดยมีคุณค่าคล้ายกับโล่รางวัล

5.5.4 ผ้าคลุมหลัง เป็นของรางวัลอีกอย่างหนึ่งที่ผู้จัดอาจใช้ประกอบการถ่ายรูปสัตว์ ส่วนใหญ่จะมีในสนามประกวดที่เป็นโคลูกผสม โดยจะจัดให้มีไว้เพียง 1 ชุด เพื่อการถ่ายรูปเท่านั้น ไม่ได้มอบให้กับเจ้าของสัตว์ ในผ้าคลุมจะมีโลโก้และรายละเอียดของงานเพื่อความสวยงาม อย่างไรก็ตามการถ่ายรูปโคที่มีผ้าคลุมหลังอาจไม่เหมาะสมในสภาพปัจจุบัน เนื่องจากทำให้การถ่ายรูปอาจเกิดความล่าช้าจากการตื่นของโคได้ ทั้งนี้ผ้าคลุมหลังที่ผ่านมาจะต้องมีความแตกต่างในเรื่องของสี ดังนี้

5.5.4.1 รางวัลโคยอดเยี่ยม (gland champion)	แถบผ้าคลุมสีม่วง
5.5.4.2 รางวัลชนะเลิศในรุ่น	แถบผ้าคลุมสี น้ำเงิน
5.5.4.3 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1	แถบผ้าคลุมสี แดง
5.5.4.4 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2	แถบผ้าคลุมสี เหลือง
5.5.4.5 รางวัลชมเชย	แถบผ้าคลุมสี เขียว

5.5.5 ของรางวัลที่เป็นเงินสด สามารถจ่ายเป็นเงินสดได้เลย หรือในหลาย ๆ สนาม หากมีการจ่ายรางวัลที่เป็นเงินสด ส่วนใหญ่จะมอบเป็นคูปองเพื่อนำไปแลกเงินกับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการจ่ายเงินในภายหลัง เนื่องจากต้องใช้เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินรางวัล ได้แก่ สำเนาบัตรประชาชน และมีการลงนามรับเงินรางวัล กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอีกทีหนึ่ง

ข้อปฏิบัติอื่น ๆ ของการจัดการประกวดโคเนื้อ

การเตรียมการจัดการประกวดโคเนื้อ จะต้องมีการเตรียมการในหลายๆ ด้วย ได้แก่ช่วงเวลาในการจัดจะเป็นช่วงเวลาใด มีความซ้ำซ้อนกับสนามอื่นหรือไม่ สถานที่จัดการประกวดจะเป็นที่ใด เป็นสนามในร่มหรือกลางแจ้ง มีรูปแบบการจัดการสนามอย่างไร กรรมการตัดสินจะเป็นใคร ของรางวัลจะเป็นอย่างไร ถ้าเป็นถ้วยรางวัลพระราชทานต้องเตรียมการอย่างไร การจัดการประกวดจะมีกี่ประเภท แต่ละประเภทมีกี่รุ่น คาดว่าจะมีโคเนื้อส่งเข้าประกวดมากน้อยแค่ไหน การรับลงทะเบียนโดยวิธีใด การประชาสัมพันธ์ และที่สำคัญงบประมาณควรจะมีเท่าไร ซึ่งประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ คณะกรรมการที่จะจัดการประกวดจะต้องมีการพิจารณาหาข้อสรุป และหาผู้รับผิดชอบในแต่ละเรื่อง มีการเตรียมการล่วงหน้า เพื่อให้การจัดการประกวดดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้จะกล่าวถึงเรื่องกรรมการตัดสิน และถ้วยรางวัลพระราชทาน การเตรียมการต้องใช้ระยะเวลา เพื่อใช้แนวทางในการเตรียมการเพื่อให้การดำเนินการจัดการประกวดดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

6.1 กรรมการตัดสิน หรือคณะกรรมการตัดสิน

การใช้คณะกรรมการตัดสิน ที่ผ่านมาในประเทศไทยส่วนใหญ่การตัดสินของกรรมการทั่วไป จะใช้ในรูปแบบของคณะกรรมการ จำนวน 3 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอีก 2 คน ในการตัดสิน ซึ่งก็มีข้อดีที่กรรมการหลายคนจะมีความหลากหลายในการพิจารณา มีความถี่ถ้วนในการดูจุดที่เป็นข้อด้อยของโคแต่ละตัวได้ดีขึ้น และที่ผ่านมาการจัดการประกวดที่เป็นโคลูกผสม การเตรียมโคเข้าสนามประกวดในบ้านเรา ไม่สามารถบังคับให้อยู่หนึ่งให้กรรมการพิจารณาได้ถี่ถ้วน ดังนั้นคณะกรรมการหลายคนก็จะสามารถแก้ปัญหาให้การพิจารณาได้ดีขึ้น แต่คณะกรรมการจะต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับตัวโคเนื้อไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าคณะกรรมการมีมุมมองที่ต่างกันก็อาจจะเป็นข้อด้อยของการตัดสินในครั้งนั้น ๆ ได้

การใช้กรรมการคนเดียว ปัจจุบันการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์แท้เพื่อจำหน่ายเป็นโคพันธุ์มีมากขึ้น แนวคิดในเรื่องการใช้กรรมการตัดสินคนเดียวส่วนใหญ่ก็ได้รับอิทธิพลมาจากต่างประเทศโดยเฉพาะ สหรัฐอเมริกา หรือออสเตรเลีย ซึ่งเป็นแหล่งพันธุ์กรรมของโคเนื้อที่นำเข้ามาเลี้ยงในประเทศไทย การใช้กรรมการเหล่านี้ในต่างประเทศจะมีค่าใช้จ่ายที่สูง เนื่องจากคนที่จะเป็นกรรมการตัดสินจะต้องได้รับการอบรม และรับรองจากสมาคมโคเนื้อที่เกี่ยวข้อง จึงจะสามารถเป็นกรรมการตัดสินในสนามประกวดสัตว์ได้ ดังนั้นการใช้กรรมการตัดสินเพียงคนเดียวจึงมีอิทธิพลมาถึงประเทศไทยจนได้รับการยอมรับจนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประกวดโคเนื้อในบ้านเรามีความเป็นสากลมากขึ้น การเตรียมโคเนื้อเข้าประกวดมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้น จะเห็นว่ามีโรงเรียนฝึกโคเนื้อ เพื่อส่งเข้าประกวดหลายแห่ง โรงเรียนเหล่านี้จะเป็นทั้งโรงเรียนฝึกและส่งเข้าสนามประกวดได้ด้วยโดยที่เจ้าของสัตว์ไม่ต้องเสียเวลาในการเลี้ยงสัตว์ส่งประกวดเอง ดังนั้นการใช้กรรมการคนเดียวจึงเป็นแนวทางที่น่าจะสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

6.2 ค่าตอบแทนกับการเตรียมการจัดการประกวด

ในการจัดการประกวดโคเนื้อ คณะกรรมการจัดการประกวดจะต้องมีการเตรียมการในการรับรองผู้เกี่ยวข้องที่เชิญมาร่วมในการจัดประกวด ได้แก่ กรรมการตัดสิน หรือคณะกรรมการตัดสิน กรรมการผู้ช่วยพิธีกรสนาม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีบทบาทและเกี่ยวข้องกับการประกวด ซึ่งค่าตอบแทนเหล่านี้จะต้องมีการเตรียมการ และเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของจัดการประกวด

การจ่ายค่าตอบแทนกรณีผู้จัดเป็นหน่วยงานราชการ

- 1) ค่าที่พัก ไม่น้อยกว่าอัตรา 800 บาท/คืน/คน หรือเท่าที่จ่ายจริง
- 2) ค่าตอบแทน ไม่น้อยกว่า อัตรา 600 บาท/ชั่วโมง/คน
- 3) ค่าตอบแทน อัตราเหมาจ่ายไม่น้อยกว่า 3,000 บาท/วัน
- 4) ค่าพาหนะเดินทาง ไม่น้อยกว่า 4 บาท/กิโลเมตร หรือตามที่จ่ายจริง
- 5) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจ่ายค่าตอบแทนกรณีผู้จัดเป็นภาคเอกชน

- 1) ค่าที่พัก ไม่น้อยกว่าอัตรา 800 บาท/คืน/คน หรือตามที่จ่ายจริง
- 2) ค่าตอบแทน บุคคลภายนอกไม่น้อยกว่า อัตรา 1,200 บาท/ชั่วโมง/คน
- 3) ค่าตอบแทน อัตราเหมาจ่ายไม่น้อยกว่า 5,000 บาท/วัน
- 4) ค่าพาหนะเดินทาง ไม่น้อยกว่า 4 บาท/กิโลเมตร หรือตามที่จ่ายจริง
- 5) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6.3 รางวัลถ้วยพระราชทาน

รางวัลถ้วยพระราชทานถือว่าเป็นของรางวัลที่ชาวโคโดยเฉพาะโคพันธุ์แท้ปรรณามากที่สุด เนื่องจากถือว่าเป็นรางวัลที่มีคุณค่า และเป็นเกียรติอย่างสูงที่เจ้าของฟาร์ม หรือผู้ที่ปรับปรุงพันธุ์โคต้องการเนื่องจากรางวัลถ้วยพระราชทาน ถือว่าเป็นรางวัลที่สูงสุดที่สุดของแต่ละประเภทที่มีการจัดประกวด ซึ่งจะมีได้เพียงตัวเดียว คือตัวที่ได้รางวัลโคยอดเยี่ยม (Gland champion) ของแต่ละประเภทเท่านั้นที่จะได้ถ้วยรางวัลนี้ ดังนั้นจึงนับได้ว่ารางวัลถ้วยพระราชทาน เป็นรางวัลที่มีคุณค่าสูงที่สุดในแต่ละประเภทของการประกวด ซึ่งจะได้เฉพาะโคยอดเยี่ยมในแต่ละประเภทเท่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- รางวัลชนะเลิศโคยอดเยี่ยมพันธุ์บราห์มันเทา เพศผู้ (Gland Champion)
- รางวัลชนะเลิศโคยอดเยี่ยมพันธุ์บราห์มันเทา เพศเมีย (Gland Champion)
- รางวัลชนะเลิศโคยอดเยี่ยมพันธุ์บราห์มันแดง เพศผู้ (Gland Champion)
- รางวัลชนะเลิศโคยอดเยี่ยมพันธุ์บราห์มันแดง เพศเมีย (Gland Champion)
- รางวัลชนะเลิศโคยอดเยี่ยมพันธุ์กำแพงแสน เพศผู้ (Gland Champion)
- รางวัลชนะเลิศโคยอดเยี่ยมพันธุ์กำแพงแสน เพศเมีย (Gland Champion)

การขอพระราชทานถ้วยรางวัล เป็นกระบวนการที่ต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า โดยทางคณะกรรมการที่จัดการประกวดจะต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า โดยมีข้อควรปฏิบัติและมีขั้นตอนการเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. **ระยะเวลาในการดำเนินการ** ในการดำเนินการเพื่อขอรางวัลถ้วยพระราชทาน ให้เสนอเรื่องไปยังสำนักพระราชพิธีในพระองค์ หรือกองงานในพระองค์ ของแต่ละพระองค์ ก่อนกำหนดการจัดงานไม่น้อยกว่า 3 เดือน และในการประชาสัมพันธ์ในเรื่องดังกล่าวจะดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งว่าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานถ้วยรางวัลแล้วเท่านั้น

2. **เอกสารหลักฐานในการเสนอขอพระราชทานถ้วยรางวัล** ในการทำเรื่องขอพระราชทานถ้วยรางวัลพระราชทานจะต้องประกอบด้วยหนังสือ เพื่อขอพระราชทานถ้วยรางวัลโดยจะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- รายละเอียดผู้ที่ขอพระราชทานถ้วยรางวัล
- วัตถุประสงค์ของการขอพระราชทานถ้วยรางวัล
- รายละเอียดหรือโครงการในการจัดการประกวด
- จำนวนรางวัลที่ขอพระราชทานถ้วยรางวัล
- ข้อความที่จารึกลงบนถ้วยรางวัลพระราชทาน
- ภาพถ่ายอย่างถ้วยรางวัลพระราชทาน

3. **การอัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทาน** ทางคณะกรรมการจัดการประกวดจะต้องมีการจัดพิธีอัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทาน โดยมีคณะผู้อัญเชิญอัญเชิญถ้วยพระราชทาน ได้แก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และคณะใส่เครื่องแบบปกติขาว เพื่ออัญเชิญถ้วยพระราชทานบนแท่นหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมสาทิสลักษณ์ ที่จัดไว้บริเวณด้านหน้าเวทีกลางของการจัดการประกวด และจะมีการรับมอบรางวัลถ้วยพระราชทานเมื่อสิ้นสุดการจัดประกวด

การจัดเวทีในการจัดการประกวดโคเนื้อ

การจัดวางถ้วยรางวัลพระราชทาน

การอัญเชิญถ้วยรางวัลพระราชทาน

4. การรับรางวัลด้วยพระราชทาน เมื่อสิ้นสุดการจัดการประกวดทุกประเภทของการจัดการประกวด การจัดพิธีมอบรางวัลด้วยพระราชทาน คณะกรรมการจัดการประกวดจะต้องมีการเตรียมผู้อัญเชิญ

รางวัล และผู้รับรางวัลตามลำดับให้ครบถ้วน จากนั้นพิธีกรจะเชิญผู้ที่ได้รับรางวัลตามลำดับเพื่อรับรางวัลด้วย พระราชทานต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ที่เตรียมไว้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การขึ้นรับรางวัลพระราชทานโคยอดเยี่ยม

พิธีกรสนาม จะเป็นผู้ประกาศให้ผู้ที่ได้รับรางวัล และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบถึงลำดับและ ขั้นตอนการรับรางวัลพระราชทานตามลำดับ เพื่อให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอน และเกิดความสวยงาม เป็นเกียรติแก่ผู้ที่ได้รับรางวัลอย่างแท้จริง

ประธานผู้เชิญรางวัล เมื่อพิธีกรสนามจะเชิญผู้ที่ได้รับรางวัลขึ้นรับรางวัล ผู้เชิญถ้วยรางวัล จะนำถ้วยรางวัลไปวางที่แท่นรับรางวัลหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ โดยยืนให้ห่างจากแท่นวางถ้วยรางวัลพอสมควร ทำความเคารพ จากนั้นก้าวไปข้างหน้าเพื่อวางถ้วยรางวัลบนแท่นวางถ้วยรางวัล จากนั้นก้าวถอยยืนในตำแหน่งเดิมแล้วทำความเคารพ และจะปฏิบัติเช่นเดียวกันนี้จนครบทุกรางวัลด้วยพระราชทาน และเมื่อสิ้นสุดการรับถ้วยรางวัลพระราชทาน ประธานที่เชิญรางวัลก็จะเป็นผู้กล่าวปิด แสดงความยินดีและให้โอวาท แก่ผู้ที่ได้รับรางวัล และเกษตรกรที่ส่งโคเข้าประกวดทุกคน

ผู้รับรางวัลพระราชทาน เมื่อพิธีกรสนามประกาศให้ขึ้นรับรางวัล และผู้เชิญรางวัลสิ้นสุด การวางถ้วยรางวัลพระราชทานบนแท่นรางวัลเรียบร้อยแล้ว ผู้รับรางวัลเดินไปหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ โดยยืนให้ห่างจากแท่นวางถ้วยรางวัลพอสมควร ในตำแหน่งเดียวกับผู้เชิญรางวัล แล้วทำความเคารพโดยผู้ชายโค้งคำนับ ผู้หญิงถอนสายบัว จากนั้นก้าวไปข้างหน้าเพื่อรับถ้วยรางวัลโดยหันด้านหน้าออกด้านนอก ถือถ้วยรางวัลในระดับเอวพอสมควร จากนั้นก้าวถอยยืนในตำแหน่งเดิมทำความเคารพ แล้วเดินไปยืนในตำแหน่งที่จัดไว้ เมื่อเสร็จสิ้นการรับรางวัล ประธานกล่าวปิดงาน นิยมถ่ายรูปร่วมกันถือว่าเสร็จพิธี

5. การจัดทำสรุปเพื่อถวายรายงาน เมื่อเสร็จการจัดการจัดประกวด คณะกรรมการจัดการประกวด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการทำสรุปรายงานผลการจัดงานโดยสรุปตั้งแต่ต้นจนจบ พร้อมรูปถ่ายประกอบ เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการ และขั้นตอนการจัดการประกวด ตั้งแต่ต้นจนจบ ผลการประกวด รายละเอียดผู้ที่ได้รับรางวัลถวายพระราชทาน สรุปผลที่ได้รับจากการจัดการประกวด จัดทำเป็นรูปเล่มแล้วทำบันทึกเพื่อถวายรายงานโดยเสนอผ่านสำนักกราชเลขา ในช่องทางเดิมที่เสนอขอรับพระราชทานถ้วยรางวัล

BRAHMAN BREEDING FACILITATE ASSOCIATION

สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงโคพื้นอุบลราชธานี

138/91 Moo 12, Chaipayak 1 Rd., Nongprue, Banglamung, Chonburi 20130, THAILAND
Tel: +66-38-074796, Fax: +66-38-074796 Email: Nongprue@brahma-bbfa.com, brahma2013@hotmail.com

ที่ ศธบ. ๑๕๗/๒๕๕๗

๑๓๐/๓๕ หมู่ ๑๒ ซอยรัชฎาภิเศก ๒

ต.หนองปรือ อ.บางละมุง

จ.ชลบุรี ๒๐๑๕๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอพระราชทานด้วยรางวัลแด่พระนิพนธ์โดยเจ้าฟ้าจักรวาลพิทยราชทาน

เรียน นายเลขาธิการ

ซึ่งมีชื่อนามด้วย ๑. คำกล่าวด้วยรางวัล

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. โครงการรางวัลเลิศการวัดปลวกช่อ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงโคพื้นอุบลราชธานีร่วมกับกรมปศุสัตว์ กลุ่มผู้บำรุงพันธุ์โคพื้นบ้านเมืองเก่า สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ สมาคมผู้บำรุงพันธุ์โคพื้นบ้านแห่งประเทศไทย สมาคมโคเนื้อพันธุ์คำแพงแสน สำนักงานปศุสัตว์เขต ๓ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอปากช่อง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสาหร่าย เทศบาลเมืองปากช่อง องค์การบริหารส่วนตำบลปากช่อง ส.อบต. แดง แก้วนิมิต สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่ปากช่อง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กำหนดจัดงานเทศกาลโคเนื้อ ปากช่อง ๒๐๑๗ ครั้งที่ ๑๐ (KICK-OFF PAKCHONG ๒๐๑๗) ในระหว่างวันที่ ๗ - ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่ปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคให้แก่มูลนิธิเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการเลี้ยงโคทั่วประเทศ
๒. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคให้แก่มูลนิธิเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการเลี้ยงโคทั่วประเทศ
๓. เพื่อจัดกิจกรรมนิทรรศการทางด้านส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้ออย่างหลากหลาย
๔. สร้างความผูกพันระหว่างเกษตรกรอำเภอปากช่องให้เข้มแข็งมีเสถียรภาพ
๕. เสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์พันธุ์โคเนื้อคุณภาพดีให้แก่มูลนิธิเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเกษตรกรผู้สนใจเลี้ยงโคเนื้อชาวไทยและต่างประเทศ

ตัวอย่างหนังสือขอพระราชทานรางวัลด้วยพระราชทาน

พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชทินนิตตามาตุ

BRAHMAN BREEDING FACILITATE ASSOCIATION

สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงโคพื้นเมืองโบราณ

138/74 Moo 12, Chaipapad 1 Rd., Nongprue, Bangpleung, Chachoengsao 23150, THAILAND

Tel: +66-38-004796, Fax: +66-38-004796 Email: Natip@bbfa.or.th, bbfa99@hotmail.com

เพื่อความเป็นสิริมงคลและเกียรติประวัติและความภาคภูมิใจในลัทธิราชวิถีอันมีคุณล้ำค่าสูงส่งแก่
ผู้เข้าร่วมการประกวดในครั้งนี้ สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงโคพื้นเมืองโบราณเพื่อขอความกรุณาจาก
ท่านได้โปรดดำเนินการ ขอประทานพระอนุญาตให้จัดทำลัทธิราชวิถีในพระนามของ พระเจ้าวรวงศ์เธอ
พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ โดยคณะกรรมการจัดงานฯ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ
ลัทธิราชวิถีอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน ๗ ลัทธิ ดังนี้

๑. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองผสมสายเลือดยุโรป เฟสคู่ (Grand Champion)
๒. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองผสมสายเลือดยุโรป เฟสเมีย (Grand Champion)
๓. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองผสมสายเลือดโคพื้นเมืองโบราณ เฟสเมีย (Grand Champion)
๔. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองผสมสายเลือดโคพื้นเมืองโบราณ เฟสคู่ (Grand Champion)
๕. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองอินโดจีน เฟสคู่ (Grand Champion)
๖. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองอินโดจีน เฟสเมีย (Grand Champion)
๗. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองล้านนา เฟสคู่ (Grand Champion)
๘. ลัทธิราชวิถี โคพื้นเมืองล้านนา เฟสเมีย (Grand Champion)

จึงเรียนขอโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการในครั้งนี้อย่างเรียบร้อย และขอกราบ
ขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สำนักงานสมาคมฯ

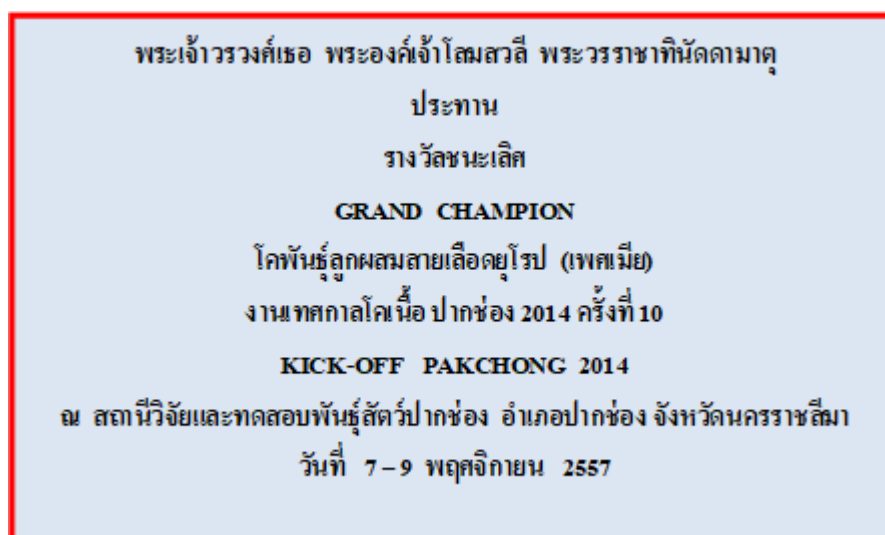
(นายสันติ วัฒนวิเศษ)

โทร ๐๙๐-๕๕๕๐๐๕๕

นายกสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงโคพื้นเมืองโบราณ

โทรสาร ๐๙๐-๕๕๕๐๐๕๕

ตัวอย่างหนังสือขอพระราชทานรางวัลถ้วยพระราชทาน
พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ

ตัวอย่างข้อความที่จารึกบนถ้วยประทาน

พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชทินนดามาตุ

ตัวอย่างถ้วยประทาน

พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชทินนดามาตุ

เอกสารอ้างอิง

- กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์. 2559. คู่มือปฏิบัติงานการผลิตโคเนื้อเชิงการค้าสำหรับเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 96 หน้า
- กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์. 2559. คู่มือปฏิบัติงานการผลิตโคเนื้อเชิงการค้าสำหรับเกษตรกรกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 224 หน้า.
- ศรเทพ อัมวาสร. 2548. การเลี้ยงโคเนื้อแนวทางการพัฒนาอาชีพเกษตรกรไทย. ภาควิชาสัตวบาล คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 452 หน้า.
- สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงโคโบราณ BBFA. <https://www.facebook.com/-BBFA-1992751997453853>. download 1/2/64.
- สว่าง อังกูโร. 2548. การคัดเลือกและการประกวดโคเนื้อ. สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี. กรมปศุสัตว์. 68น.
- สุพจน์ ศรีนิเวศ, อนันต์ สุขลิ้ม, เสถียร ทองอุทุม และ วุฒิพงษ์ อินทรธรรม. 2552. คำแนะนำการประกวดและตัดสินโคเนื้อ. 91 หน้า.
- สุพจน์ ศรีนิเวศ. 2560. การตัดสินประกวดวัวเนื้อ. เทคโนโลยีชาวบ้าน. <https://www.technologychaoban.com/livestock-technology/article 23685>. download 1/2/64.
- The Brahman Journal. 2020. <https://brahmanjournal.com/cattle/2020-brahman-spring-trait-leaders>, download 1/3/64.
- Rachel Cusrer and Jim Williams.1988. Judging Brahman Cattle. <https://www.yumpu.com/en/document/read/11740017/judge-brahman-cattle-v8-ranch>, download 1/3/64.
- Cindy A Kinder. 2015. Judging beef cattle and oral reasons 101. University of Idaho. <https://www.extension.uidaho.edu/publishing/pdf/PNW/PNW669.pdf>. download 1/3/64.